

แนวทางการพัฒนานักศึกษาในศตวรรษที่ 21

ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

THE GUIDELINES DEVELOPMENT OF STUDENDTS IN THE
21st CENTURY OF BUNDITPATANASILPA

ปรเมศวร์ พิชผักหวาน

ได้รับทุนสนับสนุนงานวิจัยจากงบประมาณแผ่นดิน

ประจำปีงบประมาณ 2561

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ หอสมุดกลาง สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

Barcode.....

เลขเรียกหนังสือ.....

.....

.....

หนังสืออ้างอิง ใช้เฉพาะในห้องสมุดเท่านั้น

แนวทางการพัฒนานักศึกษาในศตวรรษที่ 21

ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

THE GUIDELINES DEVELOPMENT OF STUDENDTS IN THE
21st CENTURY OF BUNDITPATANASILPA

ปรเมศวร์ พีชผักหวาน

ได้รับทุนสนับสนุนงานวิจัยจากงบประมาณแผ่นดิน

ประจำปีงบประมาณ 2561

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร คือ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ผู้สอนระดับปริญญาตรี ของสถานศึกษาในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จำนวน 134 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แล้วนำผลมาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ พบว่า

1. ทักษะ 3Rs ภาพรวมมีทักษะอยู่ในระดับ ปานกลาง ประกอบไปด้วย 3 ด้าน คือ (1) ด้านการอ่าน ภาพรวมในด้านการอ่าน ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง (2) ด้านการเขียน ภาพรวมด้านการเขียน ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีทักษะอยู่ในระดับ ปานกลาง (3) ด้านการคิดวิเคราะห์ ภาพรวมในด้านการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีทักษะอยู่ในระดับ ปานกลาง

2. ทักษะ 8Cs ภาพรวมมีทักษะอยู่ในระดับ มาก ประกอบไปด้วย 8 ด้าน คือ 1) ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการแก้ปัญหา ภาพรวมด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการแก้ปัญหาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีทักษะอยู่ในระดับมาก (2) ด้านการคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม ภาพรวมมีทักษะอยู่ในระดับ มาก (3) ด้านทักษะความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ ภาพรวมมีทักษะอยู่ในระดับ มาก (4) ด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ การทำงานร่วมกับผู้อื่น ภาพรวมมีทักษะอยู่ในระดับมากที่สุด (5) ด้านการสื่อสารสารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ ภาพรวมมีทักษะอยู่ในระดับ มาก (6) ด้านทักษะคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ภาพรวมทักษะอยู่ในระดับมากที่สุด (7) ด้านทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ ภาพรวมทักษะอยู่ในระดับมากที่สุด (8) ด้านทักษะการเปลี่ยนแปลง ภาพรวมทักษะอยู่ในระดับมาก

3. ทักษะ 2Ls ภาพรวมมีทักษะอยู่ในระดับมาก ประกอบด้วย 2 ด้าน คือ (1) ด้านทักษะการเรียนรู้ ภาพรวมทักษะอยู่ในระดับมาก (2) ด้านทักษะความเป็นผู้นำ ภาพรวมทักษะอยู่ในระดับมากที่สุด

ผู้วิจัยได้เสนอแนะแนวทางในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เช่น กำหนดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในด้านทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และทักษะอนาคตใหม่ ให้สอดคล้องกับ อัตลักษณ์บัณฑิต ควรจัดทำแผนการพัฒนานักศึกษา เพื่อเสริมสร้างทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ทักษะอนาคตใหม่

พัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนานักศึกษาเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
และการเป็นแบบอย่างที่ดีเพื่อเป็นปัจจัยสนับสนุนการพัฒนานักศึกษา เป็นต้น

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
กรอบแนวคิดของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
นิยามศัพท์	3
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนานักศึกษา	4
ทักษะที่สำคัญจำเป็นในศตวรรษที่ 21	8
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
ศึกษาข้อมูลพื้นฐานทั่วไปในการทำวิจัย	12
ดำเนินการออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	12
เก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล	13
สรุปและรายงานผลการวิจัย	14
4 การวิเคราะห์ข้อมูล	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป	18
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่ 2 ระดับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของ นักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์	19
ทักษะ 3Rs	20
ทักษะ 8Cs	23
ทักษะ 2Ls	31
การวิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอแนะส่วนที่ 3	33
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	36
วิธีดำเนินการวิจัย	37
สรุปผลการวิจัย	38
อภิปรายผลการวิจัย	40

ข้อเสนอนั้นะ	44
บรรณานุกรม	47
ภาคผนวก	48
ประวัติผู้วิจัย	59

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานวิชาชีพเฉพาะถึงระดับปริญญาเอก และมีอำนาจหน้าที่ตามที่ระบุในวัตถุประสงค์ของสถาบัน ที่ว่า “การศึกษาและส่งเสริมวิชาการ ตั้งแต่ระดับพื้นฐานวิชาชีพ ถึงวิชาชีพขั้นสูงด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ คีตศิลป์ และทัศนศิลป์ทั้งไทยและสากล รวมทั้งศิลปวัฒนธรรมระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ทำการสอนการแสดง การวิจัย และให้บริการทางวิชาการ ตลอดจนอนุรักษ์ สืบสาน สร้างสรรค์ ส่งเสริม ทำนุบำรุง และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ และศิลปวัฒนธรรมที่หลากหลายของชุมชนในท้องถิ่น” ดังนั้น สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จึงมีภารกิจสำคัญในการจัดการเรียนการสอนทั้งในหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ปริญญาตรี (5 ปี) และปริญญาตรี (4 ปี) ในคณะวิชา ในห้องเรียนเครือข่ายภูมิภาค และการจัดการศึกษาระดับพื้นฐานวิชาชีพเฉพาะด้านและระดับต่ำกว่าปริญญาตรีในวิทยาลัยนาฏศิลป์ และวิทยาลัยช่างศิลป์รวม 15 แห่งด้วย โดยมีส่วนราชการที่จัดการศึกษาในสังกัดจำนวน 18 แห่ง ตามกฎกระทรวงจัดตั้งส่วนราชการในสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม พ.ศ. 2551 ต่อมา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ได้มีนโยบายขยายโอกาสให้แก่บัณฑิตจากสถาบันฯ และสถาบันอื่นที่จะเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญามหาบัณฑิตเฉพาะด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ คีตศิลป์ และช่างศิลป์ และพัฒนาบุคลากรของสถาบันให้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในศาสตร์ด้านศิลปะเพิ่มมากขึ้น เพื่อที่จะได้นำความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาต่อไปพัฒนาการจัดการศึกษาแก่หน่วยงานให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น จึงได้ดำเนินการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยและเริ่มจัดทำหลักสูตรระดับปริญญาโทมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2550 ได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และได้รับคำรับรองจากคณะกรรมการการอุดมศึกษาว่าเป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2548 ในปีการศึกษา 2553จึงได้เริ่มเปิดรับนักศึกษาระดับปริญญาโท 2 สาขาวิชา คือ สาขานาฏศิลป์ไทย และสาขาดุริยางคศิลป์ไทย

การพัฒนากรอบความคิดที่ครอบคลุมเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ นั้นจำเป็นจะต้องสร้างระบบส่งเสริมเพิ่มขึ้นจากทักษะเฉพาะด้านองค์ความรู้ความชำนาญและความสามารถในการเรียนรู้ด้านต่างๆ เพื่อช่วยให้นักศึกษารอบรู้มีความสามารถที่จำเป็นและหลากหลายเครือข่าย เช่น การประเมินผลทักษะการเรียนรู้ หลักสูตรและวิธีการสอน การพัฒนาวิชาชีพ และบรรยากาศการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ แนวโน้มของการศึกษาในศตวรรษที่

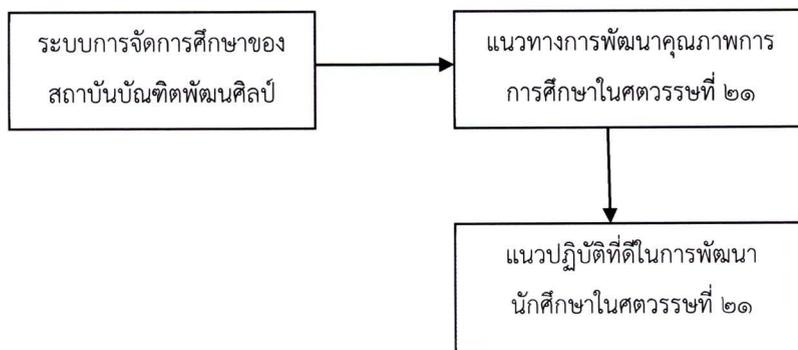
๒๑ จะเป็นการใช้และบูรณาการเทคโนโลยีที่มากขึ้นการใช้หลักความเป็นโลกเรียนรู้สิ่งที่ใกล้เคียงออกไปความตระหนักถึงปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่มีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษาที่เน้นทักษะการคิดสร้างสรรค์และการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกันผ่านเครือข่ายและการนำผู้อื่นโดยอิทธิพล ทักษะความคล่องแคล่วและสามารถปรับตัว ทักษะการริเริ่มและการเป็นผู้ประกอบการกล้าคิดกล้าทำ ทักษะการสื่อสารโดยการพูดและการเขียนที่มีประสิทธิภาพ ทักษะการเข้าถึงและการวิเคราะห์สารสนเทศ ทักษะความเป็นผู้อยากรู้ อยากเห็น และฝึกให้มีประสบการณ์มากขึ้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นพบได้ว่าสถาบันการศึกษามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้กับประเทศ เป็นสถาบันที่ชี้แนะและแก้ไขปัญหาของสังคมด้วยวิชาการและปัญญา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์นั้นเป็นสถาบันที่จัดการศึกษาด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ ดนตรีศิลป์ และทัศนศิลป์ทั้งไทยและสากล รวมทั้งศิลปวัฒนธรรมระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ทำการสอนการแสดง การวิจัย และให้บริการทางวิชาการ ตลอดจนอนุรักษ์ สืบสาน สร้างสรรค์ ส่งเสริม ทำนุบำรุง และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ และศิลปวัฒนธรรมที่หลากหลายของชุมชนในท้องถิ่น ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน เพื่อให้การจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับศตวรรษที่ ๒๑ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์จึงควรเตรียมความพร้อมสร้างองค์ความรู้ความชำนาญและความสามารถในการเรียนรู้ในด้านต่างๆ ตั้งแต่มาตรฐานการเรียนรู้หลักสูตร และวิธีการสอน การพัฒนาวิชาชีพ รวมถึงบรรยากาศในการเรียนรู้ ให้มีความตระหนักถึงสังคมในอนาคตที่ซับซ้อนช่วยให้เกิดความคล่องแคล่วและสามารถปรับตัว ดังนั้นสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จำเป็นต้องพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เพื่อให้เกิดแนวทางในการพัฒนาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้จัดทำโครงการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนานักศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มุ่งหวังเพื่อศึกษาการจัดการศึกษาของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ รวมถึงแนวทางการพัฒนาคุณภาพการพัฒนาทักษะและแนวทางการเรียนรู้ใหม่ของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ในศตวรรษที่ ๒๑

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสำรวจสร้างแนวทางในการพัฒนานักศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์จากอาจารย์ประจำหลักสูตรระดับปริญญาตรี
2. เพื่อเป็นแนวปฏิบัติที่ดีในการดำเนินการพัฒนานักศึกษาปริญญาตรีในศตวรรษที่ 21 ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

1.3 กรอบแนวคิดของการวิจัย

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการสำรวจ คืออาจารย์ประจำหลักสูตรในระดับปริญญาตรีทั้งหมด 46 หลักสูตร จำนวน 230 คน
2. ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2560 ถึง 15 กันยายน 2561

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. กำหนดแนวทางการพัฒนานักศึกษา ในศตวรรษที่ 21 ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ให้เป็นไปในแนวทางและรูปแบบเดียวกัน
2. สร้างเป็นคู่มือให้กับอาจารย์ที่ปรึกษา
3. เพื่อเป็นแนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนานักศึกษาปริญญาตรี ในศตวรรษที่ 21 ในรูปแบบต่างๆ

1.6 นิยามศัพท์

1. อาจารย์ประจำหลักสูตร หมายถึง อาจารย์ที่รับผิดชอบหลักสูตรในระดับปริญญาตรี
2. นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาในระดับปริญญาตรีของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
3. การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น หรือเปลี่ยนแปลงไปสู่ความเจริญก้าวหน้า
4. แนวปฏิบัติที่ดี หมายถึง วิธีปฏิบัติ หรือขั้นตอนการปฏิบัติที่ทำให้องค์การประสบความสำเร็จหรือนำไปสู่ความเป็นเลิศตามเป้าหมาย เป็นที่ยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพนั้นๆ และมีหลักฐานของความสำเร็จปรากฏชัดเจน โดยมีการสรุปวิธีปฏิบัติ หรือขั้นตอนการปฏิบัติ ตลอดจนความรู้และประสบการณ์ ที่ได้บันทึกเป็นเอกสาร และเผยแพร่ให้หน่วยงานภายในหรือภายนอกสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนานักศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผู้วิจัยได้ศึกษา และรวบรวมแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา ดังนี้

- 2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนานักศึกษา
- 2.2 ทักษะที่สำคัญจำเป็นในศตวรรษที่ 21
- 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษา

2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนานักศึกษา

เนื่องจากนักศึกษามีความแตกต่างกันในหลายหลายด้านเช่นร่างกายสติปัญญา อารมณ์สังคมและจิตใจการศึกษาจึงมีแนวคิดในการที่จะพัฒนานักศึกษาให้เกิดความเจริญสูงสุดซึ่งทฤษฎีที่ใช้ในการพัฒนาและศึกษาที่สำคัญมีดังนี้

1.ทฤษฎีการพัฒนากการของเพียเจท์ (Peaget's Theory of Intellectual Development) (อ้างถึงใน นริรัตน์ วิจิตรแก้ว,2542: 27)

เพียเจท์เชื่อว่ามนุษย์มีแนวโน้มพื้นฐานที่ติดตัวมาแต่กำเนิด 2 ชนิด คือ

1.การจัดและรวบรวม (Organization) หมายถึงการจัดและรวบรวมกระบวนการต่างๆ ภายในเข้าเป็นระบบอย่างต่อเนื่องกันและเป็นระเบียบมีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาตราบที่มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม

2. การปรับตัว (Adaptation) หมายถึงการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมเพื่ออยู่ในสภาพสมดุลย์การปรับตัวประกอบด้วยกระบวนการสองอย่างคือ การปรับตัวหมายถึงการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมเพื่ออยู่ในสภาพสมดุลย์การปรับตัวประกอบด้วยกระบวนการสองอย่างคือ

2.1 การซึมซับหรือดูดซึมประสบการณ์ (Assimilation) มนุษย์มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมที่จะซึมซับหรือดูดซึมประสบการณ์ใหม่ให้รวมเข้าอยู่ในโครงสร้างของสติปัญญา

2.2 การปรับโครงสร้างทางเชาว์ปัญญา (Accomodation) หมายถึงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของเชาว์ปัญญาที่มีอยู่แล้วให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมหรือประสบการณ์ใหม่หรือเป็นการเปลี่ยนแปลงความคิดเดิมให้สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อมใหม่ระหว่างระยะเวลาตั้งแต่ไว้ทารกจนถึงวัยรุ่น แต่ละคนจะค่อยๆ สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น เพียเจท์ได้แบ่งพัฒนาการทางเชาว์ปัญญาออกเป็นหัวข้อย่อยๆ สี่ขั้นตอนคือ การปรับโครงสร้างทาง

เชาว์ปัญญาหมายถึงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของเชาว์ปัญญาที่มีอยู่แล้วให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมหรือประสบการณ์ใหม่หรือเป็นการเปลี่ยนแปลงความคิดเดิมให้สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อมใหม่ระหว่างระยะเวลาตั้งแต่ไว้ทารกจนถึงวัยรุ่นและแต่ละคนจากค่อยค่อยสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมมากขึ้นเพียงเจ็ดได้แบ่งพัฒนาการทางเชาว์ปัญญาออกเป็นหัวข้อย่อยย่อย 4 ขั้นตอนคือ

1. ขั้นระดับเชาว์ปัญญาหมายถึงระยะเวลาที่ก่อตั้งริเริ่มและรวบรวมความรู้ความคิดหรือริเริ่มพัฒนาเชาว์ปัญญา
2. การบรรลุถึงขั้นเชาว์ปัญญาขั้นหนึ่งจะเป็นรากฐานสำหรับพัฒนาการทางเชาว์ปัญญาขั้นต่อไปทำนุพัฒนาถ้าชอบปัญญาเป็นสิ่งต่อเนื่องกัน
3. ระดับขั้นของพัฒนาการทางเชาว์ปัญญาเป็นสิ่งที่เป็นไปตามขั้นไม่สลับสน
4. ขั้นพัฒนาการของเชาว์ปัญญาแต่ละขั้นเป็นรากฐานของขั้นต่อไป

การพัฒนานักศึกษา หมายถึง ความพยายามใด ๆ ของสถาบันอุดมศึกษาที่ส่งเสริมให้นักศึกษามีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ อย่างสมบูรณ์และตอ้งคำนึงถึงความแตกต่างของนักศึกษาแต่ละคน คิงและฟิลด์ส (King and Fields, 1980 อ้างถึงใน สำเนา ขจรศิลป์, 2538) กล่าวว่าการพัฒนานักศึกษาเป้นด้านหนึ่งของกระบวนการพัฒนามนุษย์และได้ เสนอเป้าหมายในการพัฒนานิสิตนักศึกษาไว้ 4 ประการ คือ

1. การพัฒนาสติปัญญาเน้นการพัฒนาความสามารถของบุคคลในการคิดและเรียนรู้รวมทั้งกระบวนการในการรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลเหล่านั้นเพื่อสร้างสรรค์ความหมายใหม่และประเมินคุณค่าและศักยภาพของข้อมูลนั้น หนึ่งการพัฒนาสติปัญญาเน้นการพัฒนาความสามารถของบุคคลในการคิดและเรียนรู้รวมทั้งกระบวนการในการรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลเหล่านั้นเพื่อสร้างสรรค์ความหมายใหม่และประเมินคุณค่าและศักยภาพของข้อมูลนั้น

2. การพัฒนาเอกลักษณ์เน้นการพัฒนาความรู้สึเกี่ยวกับตนเอง หมายถึง การค้นพบว่าตนเองเป็นใครและบอกได้ว่าตนเองต้องการเป็นคนประเภทไหนซึ่งอาจเรียกได้ว่าเป็นการพัฒนาอีกใ้หรือลักษณะเฉพาะของบุคคล

3. การพัฒนาสัมพันธภาพระหว่างบุคคลเน้นการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆผลของการปฏิสัมพันธ์ทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่นและการเรียนรู้ที่จะสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์

4. การพัฒนาค่านิยมเน้นการสร้างเกณฑ์เกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรมที่นำมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตวิธีการกำหนดบทบาทตนเองในสังคมโดยคำนึงถึงอุดมคติในสังคม

การพัฒนา นักศึกษาจึงมีความสำคัญต่อสถาบันอุดมศึกษาให้สามารถผลิตบัณฑิตให้มีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านวิชาการวิชาชีพสติปัญญาสังคมอารมณ์ให้เป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสังคมในปัจจุบันแนวทางการพัฒนานิสิตนักศึกษาเป็นที่ยอมรับในวงการอุดมศึกษาโดยทั่วไปนักวิชาการได้สร้างทฤษฎีเพื่อการพัฒนา นักศึกษาอย่างมากมายเช่น การพัฒนานิสิตนักศึกษาจึงมีความสำคัญต่อสถาบันอุดมศึกษาให้สามารถผลิตบัณฑิตให้มีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านวิชาการวิชาชีพสติปัญญาสังคมอารมณ์ให้เป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสังคมในปัจจุบันแนวทางการพัฒนานิสิตนักศึกษาเป็นที่ยอมรับในวงการอุดมศึกษาโดยทั่วไปนักวิชาการได้สร้างทฤษฎีเพื่อการพัฒนา นักศึกษาอย่างมากมายเช่น

Pascarella และ Terenzini (อ้างถึงใน Chickering และ Reisser, 1993) ได้แยกประเภททฤษฎีการพัฒนา นักศึกษาไว้กว้างๆ ดังนี้

1. ทฤษฎีจิตสังคมมองการพัฒนาว่าเป็นชุดของงานพัฒนาการหรือลำดับขั้นของการพัฒนารวมทั้งการเปลี่ยนแปลงเชิงคุณภาพในด้านความคิดความรู้สึกการประพฤติตนค่านิยมและส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับบุคคลอื่นและตัวนักศึกษาเองตัวอย่างผู้คิดค้นทฤษฎีทางจิตสังคม ได้แก่ Erikson (1959), Chickering (1969), Marcia (1965, 1966), Cross (1971), Heath (1968, 1978), Chickering และ Havingshurst (1981) เป็นต้น

2. ทฤษฎีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจบรรยายถึงการเปลี่ยนแปลงด้านความคิดและกรอบของการวิวัฒนาการเกี่ยวกับการสร้างค่านิยมความเชื่อและการสนับสนุนตัวบุคคลทฤษฎีการพัฒนาด้านพุทธิปัญญานั้นได้แก่ Perry (1970), Baxter Magolda (1992), Kohlberg (1969), Gilligan (1982), Loevinger (1976), Kegan (1982) เป็นต้น

3. ทฤษฎีสัญลักษณ์กล่าวถึงความแตกต่างในด้านแบบการเรียนบุคลิกภาพอารมณ์หรือภูมิหลังทางสังคมในฐานะที่เป็นบริบทสำหรับการพัฒนาทฤษฎีในกลุ่มนี้ได้แก่แบบการเรียนของ Kolb (1976) ทฤษฎีด้านอารมณ์ของ Keirsey และ Bate (1978) เป็นต้น

4. ทฤษฎีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสภาพแวดล้อมเน้นการศึกษาว่าสภาพแวดล้อมมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมโดยผ่านการปฏิสัมพันธ์กับลักษณะของแต่ละบุคคลอย่างไรตัวอย่างทฤษฎีในกลุ่มนี้ได้แก่ทฤษฎีนิเวศวิทยาในมหาวิทยาลัยของ Banning และ Kaiser (1974) ทฤษฎีบุคลิกภาพทางอาชีพและสภาพแวดล้อมการทำงานของ Holland (1966, 1985) เป็นต้น

ทั้งนี้ Pascarella และ Terenzini ได้ระบุไว้ว่าทฤษฎีสองกลุ่มหลังนั้นยังไม่ค่อยเป็นทฤษฎีเท่าไรนักเพราะไม่ได้ระบุแนวทางการพัฒนาที่ชัดเจนรวมถึงวิธีในการประเมินการพัฒนาหรือวิธีการในการส่งเสริมการพัฒนาของนักศึกษา

บราวน์ (อ้างถึงใน ล่าเนาท์ ของคิลป์, 2538) โดเสนอเป้าหมายในการพัฒนานิสิตนักศึกษาไว้ 5 ประการ คือ

1. การพัฒนาเอกลักษณ์ซึ่งรวมถึงการพัฒนาระบบค่านิยมการพัฒนาคุณธรรมและการพัฒนาเป้าหมายด้านอาชีพ
2. การพัฒนาทักษะในการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นเช่นทักษะในการสื่อความหมายการพัฒนาความเข้าใจและความเห็นใจกับผู้อื่นโดยเฉพาะผู้ที่มีความแตกต่างในด้านเชื้อชาติและวัฒนธรรม
3. การพัฒนาทักษะในด้านการเรียนและสติปัญญาซึ่งจะช่วยให้เป็นบุคคลที่มีความสนใจและทำการศึกษาค้นคว้าความรู้ใหม่ใหม่ตลอดชีวิต
4. การพัฒนาด้านสุนทรียภาพคือการพัฒนาความเข้าใจเห็นคุณค่าและเกิดความซาบซึ้งในธรรมชาติและศิลปะตลอดจนการพัฒนาทักษะในการสร้างสรรค์ในงานศิลปะ
5. การพัฒนาด้านร่างกายและทักษะในด้านนันทนาการคือการพัฒนาความเข้าใจเห็นคุณค่าและบูรณาการกิจกรรมนันทนาการเข้ากับลักษณะการดำรงชีวิตของตน

จากแนวคิดและการเห็นความสำคัญของการพัฒนานิสิตนักศึกษาได้ทำให้มี จากแนวคิดและการเห็นความสำคัญของการพัฒนานิสิตนักศึกษาได้ทำให้มีการนํากการศึกษารวมทั้งนักจิตวิทยาหลายคนในต่างประเทศ โดยเฉพาะในสหรัฐอเมริกาได้มีการศึกษาค้นคว้าและวิจัยเกี่ยวกับลักษณะนิสิตนักศึกษาและการพนันที่ฉันศึกษากันอย่างกว้างขวางตั้งแต่ทศวรรษ 1960 จนเกิดเป็นทฤษฎีต่างๆในการพัฒนานิสิตนักศึกษา

วินสตัน และคณะ (1993) ได้กล่าวไว้ว่าในทางทฤษฎีทฤษฎีนั้นการพัฒนานิสิตนักศึกษามักจะเป็นการบรรยายถึงพัฒนาการของวัยผู้ใหญ่ตอนต้นในด้านต่างๆห้าด้านหลักคือ การพัฒนาสติปัญญาการพัฒนาจริยธรรมการพัฒนาทางจิตสังคมท่านนายความเป็นกันเองและการพัฒนาอาชีพในการมองทฤษฎีการพัฒนานิสิตนักศึกษาในลักษณะเป็นกลุ่มกลุ่มตามเป้าหมายในการปัญหาหมายถึงนักศึกษานั้นนอกจาก วินสตัน แล้วยังมีนักการศึกษาคนอื่นที่ได้ศึกษาและรวมทฤษฎีต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการปัญหานี้ถึงนักศึกษาและแบ่งทฤษฎีเหล่านี้ ออกเป็นกลุ่มกลุ่มต่างๆตามลักษณะแนวคิดและหลักการในการพัฒนานิสิตนักศึกษาไว้ดังนี้

Widick, Knefelkamp และ Parker (อ้างถึงใน Hurst และ Pratt, 1998) ได้แบ่งทฤษฎีและรูปแบบการพัฒนานักศึกษา ออกเป็น 5 กลุ่ม คือ

1. ทฤษฎีจิตสังคม (Psychosocial Theories) ซึ่งเน้นการพัฒนาผ่านลำดับขั้นตอนต่างๆ ใน ชีวิต เช่น ทฤษฎีของ Erikson (1963) Chickering (1969) และ Keniston (1971)
2. ทฤษฎีพัฒนาการพัฒนาคความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Development Theories) ซึ่งกล่าวถึงการพัฒนา ว่าเป็นลำดับและขั้นตอนในการรับรู้และใช้เหตุผลเกี่ยวกับการมองโลกของ

แต่ละบุคคลเช่นทฤษฎีของ Piaget (1964), Perry (1970), Kohlberg (1971), และ Loevinger (1976)

3. รูปแบบความมีวุฒิภาวะ (Maturity Models) ซึ่งกล่าวถึงการพัฒนาบุคคลให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์โดยจะต้องมีระบบการใช้สติปัญญาที่มีค่านิยมและแนวคิดต่างๆที่เป็นของตนเอง แต่ในขณะเดียวกันก็มีความสัมพันธ์กับผู้อื่นและสามารถเชื่อมโยงสิ่งต่างๆเหล่านี้ได้เช่นทฤษฎีของ Heath (1977)

4. (Typology Models) รูปแบบสัญลักษณ์ เป็นการมองมิติของบุคลิกลักษณะที่แต่ละบุคคลรับรู้และตอบสนองต่อสถานการณ์ต่างๆโดยผ่านลำดับขั้นของการเกิดอาการเช่นทฤษฎีของ Heath (1964), Cross (1976)

5. รูปแบบการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสภาพแวดล้อม (Person-environment Interaction Models) ซึ่งเน้นการพึ่งพาอาศัยกันระหว่างปัจเจกบุคคลแต่ละคนกับสภาพแวดล้อมที่พวกเขาประสบเช่น ทฤษฎีของ Stern (1964), Pervin และ Smith (1968), Holland (1973) และ Moos (1976)

2.2 ทักษะที่สำคัญจำเป็นในศตวรรษที่ 21

3R คือทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อผู้เรียนทุกคน มีดังนี้

1. Reading คือ สามารถอ่านออก
2. (W)riteing คือ สามารถเขียนได้
3. (A)Rithmetic คือ มีทักษะในการคำนวณ

8C ซึ่งเป็นทักษะต่างๆที่จำเป็นเช่นกัน ซึ่งทุกทักษะสามารถนำไปปรับใช้ในการเรียนรู้ได้ทุกวิชา มีดังนี้

1. Critical thinking and problem solving คือ มีทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและสามารถแก้ไขปัญหาได้

2. Creativity and innovation คือ การคิดอย่างสร้างสรรค์และคิดเชิงนวัตกรรม

3. Cross-cultural understanding คือ ความเข้าใจในความแตกต่างของวัฒนธรรมและกระบวนการคิดข้ามวัฒนธรรม

4. Collaboration teamwork and leadership คือ ความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะความเป็นผู้นำ

5. Communication information and media literacy คือ มีทักษะในการสื่อสารและการรู้เท่าทันสื่อ

6. Computing and IT literacy คือ มีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์และรู้เท่าทันเทคโนโลยี

7. Career and learning skills คือ มีทักษะอาชีพและการเรียนรู้

8. Compassion คือ มีความเมตตา กรุณา มีคุณธรรม และมีระเบียบวินัย

สาระวิชาหลัก ได้แก่ ภาษาแม่ และภาษาโลก ศิลปะ คณิตศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ รัฐ และความเป็นพลเมืองดี

หัวข้อสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับโลก ความรู้ด้านการเงิน เศรษฐศาสตร์ ธุรกิจ และการเป็นผู้ประกอบการ ความรู้ด้านการเป็นพลเมืองดี ความรู้ด้านสุขภาพ ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม

ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม

1. ความริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรม
2. การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา
3. การสื่อสารและการร่วมมือ

ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี

1. ความรู้ด้านสารสนเทศ
2. ความรู้เกี่ยวกับสื่อ
3. ความรู้ด้านเทคโนโลยี
3. ทักษะชีวิตและอาชีพ

1. ความยืดหยุ่นและปรับตัว
2. การริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นตัวของตัวเอง
3. ทักษะสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม

4. การเป็นผู้สร้างหรือผลิต (productivity) และความรับผิดชอบ เชื่อถือได้ (accountability)

5. ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ (responsibility)

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กมลรัตน์ เทอร์เนอร์ และคณะ (2557 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาพยาบาลในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เป็นทักษะที่มีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาให้มีในพยาบาลเพื่อให้สอดคล้องกับ ความต้องการของโลกแห่งศตวรรษที่ 21 งานวิจัยเชิงพรรณานี้ศึกษาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีชลบุรี เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 ถึง 4 จำนวน 517 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่คณะผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ประกอบด้วย การเรียนรู้ 3R x 7C โดย 3R คือ การอ่าน การเขียน และคณิตศาสตร์ และ 7C

ได้แก่ทักษะ 1) ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา 2) ด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม 3) ด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรมต่างกระบวนทัศน์ 4) ด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ 5) ด้านการสื่อสาร สารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ 6) ด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 7) ด้านอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบความแตกต่างรายคู่ของ Scheffe ผลการวิจัยพบว่า ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 โดยรวม ของนักศึกษาพยาบาล อยู่ในระดับดีทุกชั้นปี ยกเว้นชั้นปีที่ 1 อยู่ในระดับปานกลาง ทักษะด้านการอ่าน และด้านการเขียน เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนต่ำที่สุดในทุกชั้นปี ($x = 3.07-3.54$, $SD = 0.45-0.64$) โดยเฉพาะการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษพบว่าต่ำกว่าข้ออื่นๆ ด้านที่มี ค่าเฉลี่ย คะแนนสูงกว่าด้านอื่นๆ ได้แก่ด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรมต่างกระบวนทัศน์ ด้านอาชีพและทักษะการเรียนรู้ และด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ($x = 3.99-4.35$, $SD = 0.53-0.63$; $x = 4.05-4.28$, $SD = 0.41-0.49$; และ $x = 4.21-4.31$, $SD = 0.47-0.57$ ตามลำดับ) ผลการทดสอบความแตกต่างพบว่าทักษะโดยรวมของนักศึกษาในแต่ละชั้นปีมีความแตกต่างกันโดยนักศึกษาชั้น ปีที่ 4 มีทักษะสูงกว่าชั้นปี ที่ 3, 2, และ 1 ตามลำดับ ดังนั้นจึงควรพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริม ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 อย่างเป็นระบบ

ดร.ฤตินันท์ สมุทรทัย (2556 : บทคัดย่อ) การวิจัยนาร่องการพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูสำหรับศตวรรษที่ 21 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์และเปรียบเทียบหลักสูตรการผลิตครูที่ใช้ในปัจจุบันของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่กับแนวคิดหลักสูตรสำหรับอนาคตที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับการผลิตครูสำหรับศตวรรษที่ 21 เพื่อพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูสำหรับศตวรรษที่ 21 และเพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในการพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูสำหรับศตวรรษที่ 21 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย อาจารย์ เจ้าหน้าที่ผู้บริหารคณะฯ และนักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการผลิตครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2555 แนวคิดที่นำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรครั้งนี้ได้แก่แนวคิดหลักสูตรการผลิตครูสำหรับอนาคตของเซอร์ไมเคิล บาร์เบอร์ E (K +T + L) แนวคิดเกี่ยวกับทักษะแห่งอนาคตใหม่ การศึกษาเพื่อศตวรรษที่ 21 แนวคิดสมรรถนะหลัก (Competency) ของครูในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แนวคิดสมรรถนะครูไทยที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดไว้ แนวคิดจากกรอบมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา และแนวคิดหลักสูตรการผลิตครูในปัจจุบันของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ แล้วสังเคราะห์เป็นแนวคิดหลักสูตรการผลิตครูสำหรับศตวรรษที่ 21 พัฒนาและทดลองใช้ในการจัดการเรียนการสอนกับนักศึกษา เป็นเวลา 1 ภาคการศึกษา ใน 4 กระบวนวิชา และจัดทำ

ข้อเสนอเชิงนโยบาย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงนับความถี่ คำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลการสังเคราะห์แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการผลิตครูสำหรับศตวรรษที่ 21 พบว่าองค์ประกอบของหลักสูตรการผลิตครูสำหรับศตวรรษที่ 21 ควรมี 5 องค์ประกอบคือ 1) ความสามารถพื้นฐานทางจริยธรรม (Ethical Underpinning) 2) ความรู้ที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต (Knowledge) 3) ความสามารถในการคิด (Thinking) 4) ความสามารถในการนำตนเอง (Leadership) และ 5) สมรรถนะที่จำเป็นในการประกอบวิชาชีพครู (Competency) โดยเขียนในรูปของสมการได้ว่า $Well\text{-}educatedness = E (K + T + L + C)$ และจากการวิเคราะห์และเปรียบเทียบหลักสูตรการผลิตครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่ใช้ในปัจจุบันกับแนวคิดองค์ประกอบของหลักสูตรการผลิตครูสำหรับศตวรรษที่ 21 พบว่ามีความสอดคล้องกัน แต่ในการนำแนวคิดหลักสูตรไปปฏิบัติยังไม่สามารถพัฒนาผู้เรียนได้ครอบคลุมทุกองค์ประกอบในทุกวิชาของหลักสูตร

2. ผลการนำแนวคิดหลักสูตรการผลิตครูสำหรับศตวรรษที่ 21 ไปพัฒนาและทดลองใช้ในการจัดการเรียนการสอนกับนักศึกษาแล้วพบว่าสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามองค์ประกอบของหลักสูตรการผลิตครูสำหรับศตวรรษที่ 21 ได้เป็นอย่างดี 2

อาถนติ แพทย์วงษ์ (2549 : บทคัดย่อ) งานวิจัยแนวทางการพัฒนานิสิตนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในกรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาสภาพการดำเนินงานพัฒนานิสิตนักศึกษา และแนวทางการพัฒนานิสิตนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วยผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาชมรม และนิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ของสถาบันอุดมศึกษาในกรุงเทพมหานคร จำนวน 485 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเฉลี่ยเท่ากับ 0.8129 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Stand Deviation) ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานพัฒนานิสิตนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และนิสิตนักศึกษา โดยรวมทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านจิตใจ อยู่ในระดับมาก ในขณะที่ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาชมรม อยู่ในระดับปานกลาง

ผู้บริหารอาจารย์ที่ปรึกษาชมรม และนิสิตนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาใน กรุงเทพมหานคร มีความเห็นว่า มหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญในการพัฒนานิสิตนักศึกษา เรื่องคุณธรรม จริยธรรม กระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ การแต่งกายของนิสิตนักศึกษา การพัฒนาบุคลิกภาพ และการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม ตามลำดับ

แนวทางการพัฒนานิสิตนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในกรุงเทพมหานคร สำหรับผู้บริหาร คือ 1. กำหนดให้มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในรูปแบบบังคับทุกสถาบัน เพื่อให้ นิสิตนักศึกษาได้รับการพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2. ให้ความสำคัญในการสนับสนุนงบประมาณจัดโครงการให้เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษา และ 3. ควร ประชุมปรึกษาร่วมกับอาจารย์ฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษา เพื่อหาแนวทางการจัดกิจกรรมใน รูปแบบใหม่ที่ทันสมัยเพื่อให้จูงใจนิสิตนักศึกษาเข้าร่วมโครงการเพื่อพัฒนาตนเอง

แนวทางการพัฒนานิสิตศึกษาด้านร่างกาย

ฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษาควรจัดกิจกรรมการออกกำลังกายที่หลากหลายและต่อเนื่อง เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาได้ออกกำลังกาย จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับเวลาว่าง ของนิสิตนักศึกษาเพื่อให้นิสิตนักศึกษาได้มีโอกาสเข้าร่วมให้มากที่สุด และรณรงค์ในเรื่องการ แต่งกายอย่างจริงจัง

แนวทางการพัฒนานิสิตศึกษาด้านสติปัญญา

ปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) เน้นให้นิสิตนักศึกษามีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนให้รู้จักคิด วิเคราะห์และสังเคราะห์เป็น และเน้นทักษะการ สื่อสารภาษาอังกฤษให้กับนิสิตนักศึกษาให้มากขึ้น

แนวทางการพัฒนานิสิตศึกษาด้านอารมณ์

ควรจัดตั้งศูนย์พัฒนาอารมณ์ โดยจัดรูปแบบหลายรูปแบบ มีผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา เป็นผู้ให้ความรู้ความเข้าใจและแนวทางการพัฒนาด้านอารมณ์ในส่วนที่ต้องการ จัดกิจกรรม นิสิตนักศึกษาโดยเน้นการทำงานเป็นทีม มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และรู้จักการยอมรับ ฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

แนวทางการพัฒนานิสิตศึกษาด้านสังคม

ควรจัดให้นิสิตนักศึกษาได้พบกับชุมชนรอบมหาวิทยาลัยหรือชนบท เพื่อให้นิสิตนักศึกษาได้พูดคุยกับปราชญ์ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและช่วยกันแก้ปัญหา ส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาได้เผยแพร่ความรู้สู่ชุมชน ให้นิสิตนักศึกษาจัดโครงการที่ทำประโยชน์เพื่อสังคม และที่สำคัญคือควรฝึกให้นิสิตศึกษามีภาวะการเป็นผู้นำ ฝึกการทำงานเป็นทีม ฝึกแสดงความคิดเห็นกล้าตัดสินใจอย่างมีเหตุผล

แนวทางการพัฒนานิสิตนักศึกษา ด้านจิตใจ

ควรจัดโครงการอบรมด้านคุณธรรม จริยธรรมให้กับนิสิตนักศึกษาทุกชั้นปีอย่างต่อเนื่อง กระตุ้นให้นิสิตนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา และในการจัดกิจกรรมทุกกิจกรรมควรสอดแทรกเรื่อง คุณธรรม จริยธรรม เพื่อเป็นการปลูกฝังให้นิสิตนักศึกษามีความประพฤติและมีจิตใจที่ดีงาม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนานักศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้น และงานวิจัยในครั้งนี้เป็นไปในลักษณะของการวิจัยเชิงสำรวจ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

- 3.1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานทั่วไปในการทำวิจัย
- 3.2 ดำเนินการออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 เก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.4 สรุปและรายงานผลการวิจัย

3.1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานทั่วไปในการทำวิจัย

3.1.1 ศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษาของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และรูปแบบการพัฒนาการศึกษา

3.1.2 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษา

3.1.3 ศึกษา รูปแบบและแนวทางในการพัฒนานักศึกษาให้สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21

3.2 ดำเนินการออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่

1. การออกแบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 1 ชุด โดยได้แบ่งออกเป็น ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม การพัฒนาทักษะที่สำคัญจำเป็นในศตวรรษที่ 21 การสร้างเครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้สร้างแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถามและได้รับคำแนะนำในการสร้างแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญ

1.2 ศึกษา ค้นคว้า ข้อมูลจากผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หนังสือ เอกสารต่างๆ ทฤษฎีเรื่องการพัฒนาการศึกษา

1.3 กำหนดประเด็นและขอบเขตของคำถาม ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และประโยชน์ของการทำวิจัย

1.4 สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง

1.5 นำเสนอแบบสอบถามที่สร้างต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหา

1.6 นำแบบสอบถามที่แก้ไขเรียบร้อยแล้ว ส่งผู้เชี่ยวชาญอีกครั้งเพื่อยืนยันความถูกต้องก่อนนำไปใช้จริง

3.2.2 ลักษณะของเครื่องมือ

1. แบบสอบถาม สำหรับสอบถามแนวทางการพัฒนานักศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มี 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 ระดับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ส่วนที่ 3 แนวทางการพัฒนานักศึกษา ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

3.2.3 การกำหนดประชากร

กำหนดประชากร โดยเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรในระดับปริญญาตรีของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จำนวน 46 หลักสูตร 260 คน ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล ระหว่างเดือน พฤษภาคม – มิถุนายน 2561

3.3 เก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล

3.3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิ ได้แก่ การเก็บข้อมูลภาคสนาม การรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ทักษะที่สำคัญจำเป็นในศตวรรษที่ 21 และแนวทางในการพัฒนานักศึกษา ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จากอาจารย์ประจำหลักสูตร

ข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ การศึกษาเอกสาร การรวบรวมข้อมูลจากแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย หนังสือ ตำรา บทความ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

3.3.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าความถี่ และร้อยละ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะที่สำคัญจำเป็นในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ

ระดับทักษะ

ค่าน้ำหนักคะแนนเลือก

มากที่สุด

กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 5 คะแนน

มาก

กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 4 คะแนน

ปานกลาง	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 3 คะแนน
น้อย	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 2 คะแนน
น้อยที่สุด	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 1 คะแนน

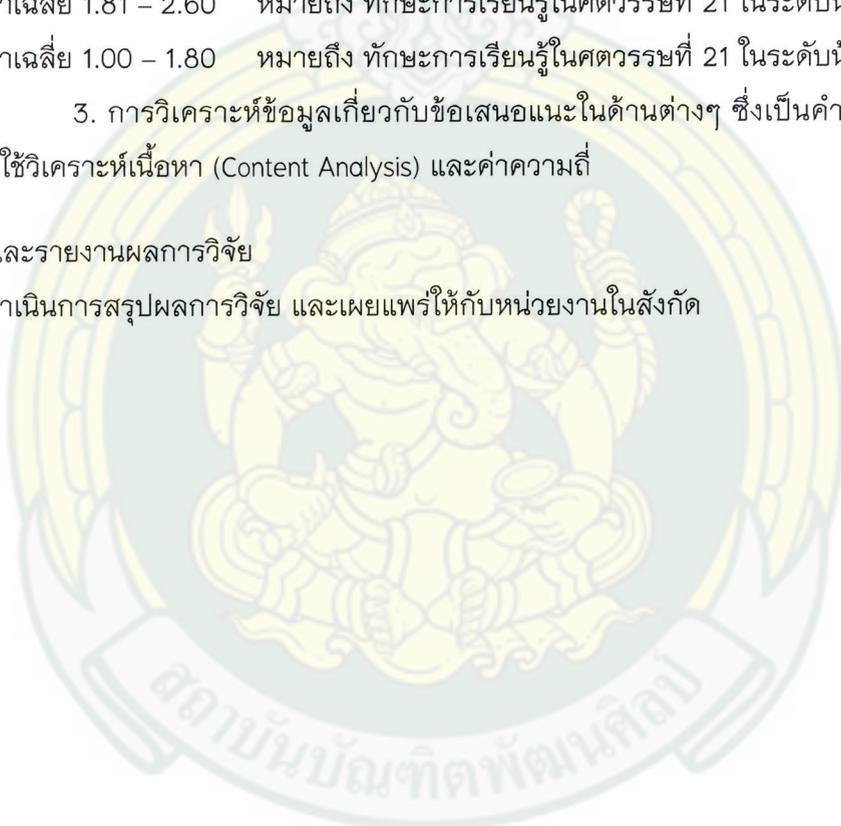
เกณฑ์แปลความหมาย เพื่อจัดระดับคะแนนเฉลี่ยระดับความสำคัญของทักษะที่สำคัญ
 จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ในช่วงคะแนนดังต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00	หมายถึง ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20	หมายถึง ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40	หมายถึง ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60	หมายถึง ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80	หมายถึง ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในด้านต่างๆ ซึ่งเป็นคำถามแบบ
 ปลายเปิดใช้วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และค่าความถี่

3.4 สรุปและรายงานผลการวิจัย

ดำเนินการสรุปผลการวิจัย และเผยแพร่ให้กับหน่วยงานในสังกัด

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเรื่อง แนวทางการพัฒนานักศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ทางผู้ทำวิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบของตารางและประกอบคำอธิบาย โดยวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบของตารางและประกอบคำอธิบาย ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบไปด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานะ และหน่วยงานที่สังกัด

ส่วนที่ 2 ระดับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ประกอบไปด้วย

2.1 ทักษะ 3Rs ประกอบไปด้วย

2.1.1 ด้านการอ่าน

2.1.2 ด้านการเขียน

2.1.3 ด้านการคิดวิเคราะห์

2.2 ทักษะ 8Cs ประกอบไปด้วย

2.2.1 การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการแก้ปัญหา

2.2.2 การคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม

2.2.3 ทักษะความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์

2.2.4 ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ การทำงานร่วมกับผู้อื่น

2.2.5 ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ

2.2.6 ทักษะคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร

2.2.7 ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้

2.2.8 ทักษะด้านการเปลี่ยนแปลง

2.3 ทักษะ 2Ls ประกอบไปด้วย

2.3.1 ทักษะการเรียนรู้

2.3.2 ทักษะความเป็นผู้นำ

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	81	60.45
หญิง	53	39.55
รวม	134	100

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 134 คน เพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยเพศชายมีจำนวนทั้งหมด 81 คน คิดเป็นร้อยละ 60.45 และเพศหญิงมีจำนวนทั้งหมด 53 คน คิดเป็นร้อยละ 39.55 ในจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีเพศชายมากกว่าเพศหญิง

ตารางที่ 2 อายุผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
1. 20 – 25 ปี	0	0.00
2. 25 – 30 ปี	8	5.97
3. 30 – 40 ปี	45	33.58
4. 40 ปีขึ้นไป	81	60.45
รวม	134	100

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป มีจำนวนทั้งสิ้น 81 คน คิดเป็นร้อยละ 60.45 รองลงมาคืออายุอยู่ระหว่าง 30 – 40 ปี มีจำนวนทั้งสิ้น 45 คน คิดเป็นร้อยละ 33.58 และสุดท้ายมีอายุระหว่าง 25–30 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 5.97

ตารางที่ 3 ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		

1. ปรินญาตรี	8	5.97
2. ปรินญาโท	98	73.13
3. ปรินญาเอก	28	20.90
รวม	134	100

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีคุณวุฒิระดับปรินญาโท มีจำนวนทั้งสิ้น 81 คน คิดเป็นร้อยละ 73.13 รองลงมาคือคุณวุฒิในระดับปรินญาเอก จำนวนทั้งสิ้น 28 คน คิดเป็นร้อยละ 20.90 และสุดท้ายมีคุณวุฒิระดับปรินญาตรี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 5.97

ตารางที่ 4 สถานะของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
สถานะ		
1. อาจารย์ประจำหลักสูตร	87	64.93
2. อาจารย์ผู้สอนปรินญาตรี	39	29.10
3. อื่น ๆ	8	5.97
รวม	134	100

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร มีจำนวนทั้งสิ้น 87 คน คิดเป็นร้อยละ 64.93 รองลงมาเป็นอาจารย์ผู้สอนในระดับปรินญาตรี จำนวนทั้งสิ้น 39 คน คิดเป็นร้อยละ 29.10 และสุดท้ายมีสถานะอื่น ๆ อีกจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 5.97

ตารางที่ 5 หน่วยงานที่สังกัดของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
หน่วยงานที่สังกัด		
1. คณะศิลปศึกษา	5	3.73
2. คณะศิลปนาฏดุริยางค์	10	7.46
3. คณะศิลปวิจิตร	10	7.46

4. วิทยาลัยนาฏศิลป์	5	3.73
5. วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง	10	7.46
6. วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี	10	7.46
7. วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี	8	5.97
8. วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี	10	7.46
9. วิทยาลัยนาฏศิลป์นครราชสีมา	10	7.46
10. วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด	8	5.97
11. วิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์	12	8.96
12. วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย	10	7.46
13. วิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่	8	5.97
14. วิทยาลัยนาฏศิลป์นครศรีธรรมราช	10	7.46
15. วิทยาลัยนาฏศิลป์พัทลุง	5	3.73
16. วิทยาลัยช่างศิลป์	3	2.24
รวม	134	100

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดวิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ ตอบแบบสอบถามมากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 8.96 รองลงมาผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบมาจำนวน 10 คนมีจำนวน 8 หน่วยงาน ได้แก่ คณะศิลปนาฏดุริยางค์ คณะศิลปวิจิตร วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี วิทยาลัยนาฏศิลป์นครราชสีมา วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย และวิทยาลัยนาฏศิลป์นครศรีธรรมราช คิดเป็นร้อยละ 7.46 ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 8 คน มี 3 หน่วยงาน ได้แก่ วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด และวิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่ คิดเป็นร้อยละ 5.97 ผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบมา 5 คนมีจำนวน 3 หน่วยงาน ได้แก่ คณะศิลปศึกษา วิทยาลัยนาฏศิลป์ และวิทยาลัยนาฏศิลป์พัทลุง คิดเป็นร้อยละ 3.73 และสุดท้ายวิทยาลัยช่างศิลป์มีผู้ตอบมาน้อยที่สุด มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.24

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่ 2 ระดับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของ นักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

4.2.1 วิเคราะห์ทักษะทั้ง 3 ทักษะ ประกอบไปด้วย

1. ทักษะ 3Rs
2. ทักษะ 8Cs
3. ทักษะ 2Ls

ตารางที่ 6 ระดับทักษะ 3Rs ด้านการอ่าน

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	แปลผล
1. ทักษะ 3Rs	3.05	0.75	ปานกลาง
1.1 ด้านการอ่าน	3.10	0.67	ปานกลาง
1.2 ด้านการเขียน	3.06	0.77	ปานกลาง
1.3 ด้านการคิดวิเคราะห์	2.97	0.85	ปานกลาง
2. ทักษะ 8Cs	4.11	0.86	มาก
2.1 ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการแก้ปัญหา	3.62	0.70	มาก
2.2 ด้านการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม	4.00	0.75	มาก
2.3 ด้านทักษะความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์	3.88	0.59	มาก
2.4 ด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ การทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.35	0.68	มากที่สุด
2.5 ด้านการสื่อสารสารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ	3.80	0.75	มาก
2.6 ด้านทักษะคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	4.28	0.66	มากที่สุด
2.7 ด้านทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้	4.33	0.71	มากที่สุด
2.8 ด้านทักษะการเปลี่ยนแปลง	4.19	0.73	มาก
3. ทักษะ 2Ls	4.20	0.73	มาก
3.1 ด้านทักษะการเรียนรู้	4.20	0.69	มาก
3.2 ด้านทักษะความเป็นผู้นำ	4.21	0.77	มากที่สุด

จากตารางที่ 6 พบว่า ระดับทักษะทั้งสามทักษะ ทักษะที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ทักษะ 2Ls ($\bar{x}$ = 3.20, SD = 0.73) มีทักษะอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ทักษะ 8Cs ($\bar{x}$ = 4.11,

SD = 0.86) มีทักษะอยู่ในระดับมาก และทักษะที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ทักษะ 3Rs ($\bar{X}$ = 3.05, SD = 0.75) มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง

โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด และมีทักษะอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวนสี่ข้อ คือ ข้อที่ 2.4 ด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ การทำงานร่วมกับผู้อื่น ($\bar{X}$ = 4.35, SD = 0.68) รองลงมา คือ ข้อที่ 2.7 ด้านทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.33, SD = 0.71), ข้อที่ 2.6 ด้านทักษะคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ($\bar{X}$ = 4.28, SD = 0.66) และ ข้อที่ 3.2 ด้านทักษะความเป็นผู้นำ ($\bar{X}$ = 4.21, SD = 0.77) ตามลำดับ ข้อที่มีค่าเฉลี่ย และทักษะอยู่ในระดับมาก มีจำนวนทั้งหมดหกข้อ คือ ข้อที่ 3.1 ด้านทักษะการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.20, SD = 0.69), ข้อที่ 2.8 ด้านทักษะการเปลี่ยนแปลง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด และมีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อที่ 1.3 ด้านการคิดวิเคราะห์ ($\bar{X}$ = 2.97, SD = 0.85), ข้อที่ 1.2 ด้านการเขียน ($\bar{X}$ = 3.06, SD = 0.77) และข้อที่ 1.1 ด้านการอ่าน ($\bar{X}$ = 3.10, SD = 0.67)

4.2.2 ทักษะ 3Rs ประกอบไปด้วยทักษะ 3 ด้าน ได้แก่

- ทักษะด้านการอ่าน
- ทักษะด้านการเขียน
- ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์

ตารางที่ 7 ระดับทักษะ 3Rs ด้านการอ่าน

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	แปลผล
1. ทักษะ 3Rs			
1.1 ด้านการอ่าน			
1. นักศึกษาสามารถอ่านภาษาไทยได้อย่างถูกต้องตามหลักการอ่าน	3.73	0.64	มาก
2. นักศึกษาสามารถอ่านภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้องตามหลักการอ่าน	2.63	0.78	ปานกลาง
3. นักศึกษาสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง	3.87	0.57	มาก
4. นักศึกษาสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้อง	2.30	0.76	น้อย
5. นักศึกษาสามารถถ่ายทอดเนื้อหาภาษาไทยให้ผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง	3.84	0.52	มาก

6. นักศึกษสามารถถ่ายทอดเนื้อหาภาษาอังกฤษให้ผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง	2.22	0.73	น้อย
สรุปรวมด้านการอ่าน	3.10	0.67	ปานกลาง

จากตารางที่ 7 พบว่า ระดับทักษะ 3Rs ในภาพรวมด้านการอ่าน ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$, $SD = 0.67$)

โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ด้านการอ่าน ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ซึ่งประกอบไปด้วยคำถามทั้งหมด 6 ข้อ ซึ่งประกอบไปด้วยการอ่านภาษาไทย และการอ่านภาษาอังกฤษ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อที่ 3 นักศึกษสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง ($\bar{X} = 3.87$, $SD = 0.57$) มีทักษะอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ข้อที่ 5 นักศึกษสามารถถ่ายทอดเนื้อหาภาษาไทยให้ผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง ($\bar{X} = 3.84$, $SD = 0.52$) มีทักษะอยู่ในระดับมาก และรองลงมาอีก คือ ข้อที่ 1 นักศึกษสามารถอ่านภาษาไทยได้อย่างถูกต้องตามหลักการอ่าน ($\bar{X} = 3.73$, $SD = 0.64$) มีทักษะอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน ส่วนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ข้อที่ 2 นักศึกษสามารถอ่านภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้องตามหลักการอ่าน ($\bar{X} = 2.63$, $SD = 0.78$) และมีทักษะอยู่ในระดับน้อยสองข้อได้แก่ ข้อที่ 4 นักศึกษสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้อง ($\bar{X} = 2.30$, $SD = 0.76$) และ ข้อที่ 6 นักศึกษสามารถถ่ายทอดเนื้อหาภาษาอังกฤษให้ผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง ($\bar{X} = 2.22$, $SD = 0.73$)

ตารางที่ 8 ระดับทักษะ 3Rs ด้านการเขียน

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	แปลผล
1. ทักษะ 3Rs			
1.1 ด้านการเขียน			
1. นักศึกษสามารถเขียนภาษาไทยได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษาไทย	3.80	0.62	มาก
2. นักศึกษสามารถเขียนภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษาอังกฤษ	2.46	0.92	น้อย
3. นักศึกษสามารถเขียนภาษาไทยได้อย่างตรงประเด็น	3.56	0.71	มาก
4. นักศึกษสามารถเขียนภาษาอังกฤษที่ใช้บ่อยในชีวิต และการดำรงชีวิต เช่น เขียนประวัติส่วนบุคคล ความเรียง หรือบทคัดย่อ ได้อย่างถูกต้อง	2.41	0.82	น้อย
สรุปรวมด้านการเขียน	3.06	0.77	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 พบว่า ระดับทักษะ 3Rs ในภาพรวมด้านการเขียน ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.06$, $SD = 0.77$)

โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ด้านการเขียน ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ซึ่งประกอบไปด้วยคำถามทั้งหมด 4 ข้อ ซึ่งประกอบไปด้วยการเขียนภาษาไทย และการเขียนภาษาอังกฤษ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อที่ 1 นักศึกษาสามารถเขียนภาษาไทยได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษาไทย ($\bar{X} = 3.80$, $SD = 0.62$) มีทักษะอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ข้อที่ 3 นักศึกษาสามารถเขียนภาษาไทยได้อย่างตรงประเด็น ($\bar{X} = 3.56$, $SD = 0.71$) มีทักษะอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน ส่วนการเขียนภาษาอังกฤษ มีทักษะอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ข้อที่ 2 นักศึกษาสามารถเขียนภาษาอังกฤษที่ใช้ในวิชาชีพได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 2.46$, $SD = 0.92$) และ ข้อที่ 4 นักศึกษาสามารถเขียนภาษาอังกฤษที่ใช้บ่อยในวิชาชีพ และการดำรงชีวิต เช่น เขียนประวัติส่วนบุคคล ความเรียง หรือบทคัดย่อ ได้อย่างถูกต้อง ($\bar{X} = 2.41$, $SD = 0.82$)

ตารางที่ 9 ระดับทักษะ 3Rs ด้านการคิดวิเคราะห์

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	แปลผล
1. ทักษะ 3Rs			
1.3 ด้านการคิดวิเคราะห์			
1. นักศึกษามีความสามารถทางคณิตศาสตร์พื้นฐาน	3.02	0.65	ปานกลาง
2. นักศึกษามีความสามารถประยุกต์ใช้หลักการทางคณิตศาสตร์ได้	3.06	0.96	ปานกลาง
3. นักศึกษามีความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้ทางคณิตศาสตร์ เนื้อหา หลักการ และวิธีการทางคณิตศาสตร์เพื่อช่วยในการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม	2.86	0.84	ปานกลาง
4. นักศึกษามีความสามารถในการใช้วิธีการดำเนินการแก้ปัญหาและอธิบายถึงเหตุผลในการเลือกวิธีการทางคณิตศาสตร์ได้อย่างเข้าใจ และชัดเจน	2.93	0.96	ปานกลาง
สรุปรวมด้านการคิดวิเคราะห์	2.97	0.85	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 พบว่า ระดับทักษะ 3Rs ในภาพรวมด้านคิดวิเคราะห์ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.97$, $SD = 0.85$)

โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ด้านการคิดวิเคราะห์ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ซึ่งประกอบไปด้วยคำถามทั้งหมด 4 ข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อที่ 2 นักศึกษามีความสามารถประยุกต์ใช้หลักการทางคณิตศาสตร์ได้ ($\bar{X} = 3.06$, $SD = 0.65$) มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือ ข้อที่ 1 นักศึกษามีความสามารถทางคณิตศาสตร์พื้นฐาน ($\bar{X} = 3.02$, $SD = 0.65$) มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ ข้อที่ 4 นักศึกษามีความสามารถในการใช้วิธีการดำเนินการแก้ปัญหาและอธิบายถึงเหตุผลในการเลือกใช้วิธีการทางคณิตศาสตร์ได้อย่างเข้าใจ และชัดเจน ($\bar{X} = 2.93$, $SD = 0.96$) มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 3 นักศึกษามีความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้ทางคณิตศาสตร์ เนื้อหา หลักการ และวิธีการทางคณิตศาสตร์เพื่อช่วยในการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 2.86$, $SD = 0.96$) มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง

4.2.3 ทักษะ 8Cs ประกอบไปด้วยทักษะ 8 ด้าน ได้แก่

- ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการแก้ปัญหา
- ด้านการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม
- ด้านทักษะความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์
- ด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม ภาวะผู้นำ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น
- ด้านการสื่อสารสารสนเทศ และการเท่าทันสื่อ
- ด้านทักษะคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- ด้านทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้
- ด้านทักษะการเปลี่ยนแปลง

ตารางที่ 10 ระดับทักษะ 8Cs ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการแก้ปัญหา

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	แปลผล
2. ทักษะ 8Cs			
2.1 ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการแก้ปัญหา			
1. นักศึกษามีความสามารถใช้เหตุผลในการแก้ปัญหาที่หลากหลายได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์	3.78	0.69	มาก
2. นักศึกษามีความสามารถคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ เช่น มีการวางแผนอย่างเป็นขั้นตอน	3.60	0.74	มาก
3. นักศึกษามีความสามารถวิเคราะห์ประเมินหลักฐาน และความน่าเชื่อถือของข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.51	0.62	มาก

4. นักศึกษาสามารถวิเคราะห์และประเมินทางเลือกต่างๆ เพื่อให้การตัดสินใจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	3.57	0.74	มาก
สรุปรวมด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการแก้ปัญหา	3.62	0.70	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่า ระดับทักษะ 8Cs ในภาพรวมด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการแก้ปัญหา ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีทักษะอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$, $SD = 0.70$)

โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการแก้ปัญหา ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ซึ่งประกอบไปด้วยคำถามทั้งหมด 4 ข้อ พบว่า ทุกข้อมีทักษะอยู่ในระดับมาก ทั้งหมด แต่มีค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อที่ 1 นักศึกษาสามารถใช้เหตุผลในการแก้ปัญหาที่หลากหลายได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ ($\bar{X} = 3.78$, $SD = 0.69$) รองลงมาคือ ข้อที่ 2 นักศึกษาสามารถคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ เช่น มีการวางแผนอย่างเป็นขั้นตอน ($\bar{X} = 3.60$, $SD = 0.74$) ข้อที่ 4 นักศึกษาสามารถวิเคราะห์และประเมินทางเลือกต่างๆ เพื่อให้การตัดสินใจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.57$, $SD = 0.74$) และ ข้อที่ 3 นักศึกษาสามารถวิเคราะห์ประเมินหลักฐาน และความน่าเชื่อถือของข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.51$, $SD = 0.62$) ตามลำดับ

ตารางที่ 11 ระดับทักษะ 8Cs ด้านการคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	แปลผล
2. ทักษะ 8Cs			
2.2 ด้านการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม			
1. นักศึกษาสามารถวิเคราะห์และประเมินตนเองเพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของตนเองให้ดีขึ้น	4.07	0.67	มาก
2. นักศึกษาสามารถพัฒนาความคิดใหม่และนำไปปฏิบัติได้	4.11	0.72	มาก
3. นักศึกษามีความเป็นผู้นำในการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน และเข้าใจสภาพการณ์ที่อาจเป็นข้อจำกัดในการรับความคิดใหม่ๆ	4.14	0.68	มาก
4. นักศึกษาสามารถนำความผิดพลาดมาใช้เป็นโอกาสในการสร้างสรรค์นวัตกรรม	3.80	0.87	มาก
5. นักศึกษาเข้าใจว่าการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม เป็นกระบวนการที่ต้องใช้เวลา ที่มีการคิด วิเคราะห์อย่างเป็นกระบวนการของสำเร็จ	3.87	0.80	มาก

และความผิดพลาด			
สรุปรวมด้านการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม	4.00	0.75	มาก

จากตารางที่ 11 พบว่า ระดับทักษะ 8Cs ในภาพรวมด้านการคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีทักษะอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, $SD = 0.75$)

โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ด้านการคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ซึ่งประกอบไปด้วยคำถามทั้งหมด 5 ข้อ พบว่า ทุกข้อมีทักษะอยู่ในระดับมาก ทั้งหมด แต่มีค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อที่ 3 นักศึกษามีความเป็นผู้นำในการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงานและเข้าใจสภาพการณ์ที่อาจเป็นข้อจำกัดในการรับความคิดใหม่ๆ ($\bar{X} = 4.14$, $SD = 0.68$) รองลงมา คือ ข้อที่ 2 นักศึกษาสามารถพัฒนาความคิดใหม่และนำไปปฏิบัติได้ ($\bar{X} = 4.11$, $SD = 0.72$) ข้อที่ 1 นักศึกษาสามารถวิเคราะห์และประเมินตนเองเพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของตนเองให้ดีขึ้น ($\bar{X} = 4.07$, $SD = 0.67$) ข้อที่ 5 นักศึกษาเข้าใจว่าการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม เป็นกระบวนการที่ต้องใช้เวลา ที่มีการคิด วิเคราะห์อย่างเป็นกระบวนการของสำเร็จและความผิดพลาด ($\bar{X} = 3.87$, $SD = 0.80$) และข้อที่ 4 นักศึกษาสามารถนำความผิดพลาดมาใช้เป็นโอกาสในการสร้างสรรค์นวัตกรรม ($\bar{X} = 3.80$, $SD = 0.87$) ตามลำดับ

ตารางที่ 12 ระดับทักษะ 8Cs ด้านทักษะความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนการทัศน์

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	แปลผล
2. ทักษะ 8Cs			
2.3 ด้านทักษะความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนการทัศน์			
1. นักศึกษามีความสามารถด้านการฟังอย่างมีประสิทธิภาพ	3.81	0.55	มาก
2. นักศึกษามีความสามารถด้านการพูดอย่างมีประสิทธิภาพ	3.73	0.58	มาก
3. นักศึกษาสามารถสร้างศักยภาพเพื่อให้เกิดการยอมรับในความเป็นผู้นำทางวิชาชีพ	4.00	0.63	มาก
4. นักศึกษาสามารถยอมรับในข้อแตกต่างทางวัฒนธรรมและภารกิจงานของทีมงานที่แตกต่างกัน	3.97	0.61	มาก
5. นักศึกษาสามารถเปิดใจยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรมของ	3.87	0.58	มาก

แต่ละคนได้			
สรุปรวมด้านทักษะความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์	3.88	0.59	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่า ระดับทักษะ 8Cs ในภาพรวมด้านทักษะความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีทักษะอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, $SD = 0.59$)

โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ด้านทักษะความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ซึ่งประกอบไปด้วยคำถามทั้งหมด 5 ข้อ พบว่า ทุกข้อมีทักษะอยู่ในระดับมาก ทั้งหมด แต่มีค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อที่ 3 นักศึกษาสามารถสร้างศักยภาพเพื่อให้เกิดการยอมรับในความเป็นผู้นำทางวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.00$, $SD = 0.63$) รองลงมา คือ ข้อที่ 4 นักศึกษาสามารถยอมรับในข้อแตกต่างทางวัฒนธรรมและภารกิจงานของทีมงานที่แตกต่างกัน ($\bar{X} = 3.97$, $SD = 0.61$) ข้อที่ 5 นักศึกษาสามารถเปิดใจยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรมของแต่ละคนได้ ($\bar{X} = 3.87$, $SD = 0.80$), ข้อที่ 1 นักศึกษามีความสามารถด้านการฟังอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.81$, $SD = 0.55$) และข้อที่ 2 นักศึกษามีความสามารถด้านการพูดอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.73$, $SD = 0.58$) ตามลำดับ

ตารางที่ 13 ระดับทักษะ 8Cs ด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ การทำงานร่วมกับผู้อื่น

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	แปลผล
2. ทักษะ 8Cs			
2.4 ด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ การทำงานร่วมกับผู้อื่น			
1. นักศึกษาสามารถทำงานเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.42	0.66	มากที่สุด
2. นักศึกษาได้รับการยอมรับจากทีมงานที่หลากหลาย	4.42	0.66	มากที่สุด
3. นักศึกษามีความยืดหยุ่นในการทำงานเพื่อให้เกิดประโยชน์และบรรลุเป้าหมายร่วมกัน	4.38	0.66	มากที่สุด
4. นักศึกษามีความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกันและเห็นคุณค่าของผู้ร่วมงานในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของทีมงาน	4.21	0.69	มากที่สุด
5. นักศึกษามีการให้กำลังใจสมาชิกในกลุ่มเพื่อให้เกิดความกระตือรือร้นในการทำงาน	4.31	0.67	มากที่สุด

6. นักศึกษามีภาวะผู้นำสามารถประสานให้สมาชิกทำงานเป็นทีมได้	4.35	0.74	มากที่สุด
สรุปรวมด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ การทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.35	0.68	มากที่สุด

จากตารางที่ 13 พบว่า ระดับทักษะ 8Cs ในภาพรวมด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ การทำงานร่วมกับผู้อื่น ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีทักษะอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.35$, $SD = 0.68$)

โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ การทำงานร่วมกับผู้อื่น ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ซึ่งประกอบไปด้วยคำถามทั้งหมด 6 ข้อ พบว่า ทุกข้อมีทักษะอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งหมด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อที่ 1 นักศึกษาสามารถทำงานเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.42$, $SD = 0.66$) และข้อที่ 2 นักศึกษาได้รับการยอมรับจากทีมงานที่หลากหลาย ($\bar{X} = 4.42$, $SD = 0.66$) ซึ่งทั้งสองข้อมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน รองลงมา คือ ข้อที่ 3 นักศึกษามีความยืดหยุ่นในการทำงานเพื่อให้เกิดประโยชน์และบรรลุเป้าหมายร่วมกัน ($\bar{X} = 4.38$, $SD = 0.66$), ข้อที่ 6 นักศึกษามีภาวะผู้นำสามารถประสานให้สมาชิกทำงานเป็นทีมได้ ($\bar{X} = 4.35$, $SD = 0.74$), ข้อที่ 5 นักศึกษามีการให้กำลังใจสมาชิกในกลุ่มเพื่อให้เกิดความกระตือรือร้นในการทำงาน ($\bar{X} = 4.31$, $SD = 0.67$) และข้อที่ 4 นักศึกษามีความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกันและเห็นคุณค่าของผู้ร่วมงานในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของทีมงาน ($\bar{X} = 4.21$, $SD = 0.69$) ตามลำดับ

ตารางที่ 14 ระดับทักษะ 8Cs ด้านการสื่อสารสารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	แปลผล
2. ทักษะ 8Cs			
2.5 ด้านการสื่อสารสารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ			
1. นักศึกษาสามารถนำข้อมูลจากสารสนเทศมาใช้ในการประกอบการตัดสินใจได้อย่างมีวิจารณญาณ	3.70	0.59	มาก
2. นักศึกษาสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการใช้สารสนเทศอย่างสร้างสรรค์และตรงกับประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น	3.97	0.77	มาก
3. นักศึกษาสามารถพิจารณาวิธีการจัดการข้อมูลที่มีอยู่โดยการใช้สารสนเทศ	3.83	0.88	มาก
4. นักศึกษามีความรู้พื้นฐานที่จะประยุกต์ใช้สารสนเทศในการทำงานของตน	3.93	0.70	มาก

5. นักศึกษสามารถผลิตสื่อเพื่อให้ตรงกับเป้าหมายที่กำหนด	3.75	0.77	มาก
6. นักศึกษสามารถใช้สื่อเพื่อตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล	3.66	0.78	มาก
7. นักศึกษสามารถผลิตสื่อได้อย่างสร้างสรรค์ และมีประสิทธิภาพ	3.75	0.77	มาก
สรุปรวมด้านการสื่อสารสารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ	3.80	0.75	มาก

จากตารางที่ 14 พบว่า ระดับทักษะ 8Cs ในภาพรวมด้านการสื่อสารสารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีทักษะอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$, $SD = 0.75$)

โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ด้านการสื่อสารสารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ซึ่งประกอบไปด้วยคำถามทั้งหมด 7 ข้อ พบว่า ทุกข้อมีทักษะอยู่ในระดับมาก ทั้งหมด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อที่ 2 นักศึกษสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการใช้สารสนเทศอย่างสร้างสรรค์และตรงกับประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น ($\bar{X} = 3.97$, $SD = 0.77$) รองลงมา คือ ข้อที่ 4 นักศึกษามีความรู้พื้นฐานที่จะประยุกต์ใช้สารสนเทศในการทำงานของตน ($\bar{X} = 3.93$, $SD = 0.70$), ข้อที่ 3 นักศึกษสามารถพิจารณาวิธีการจัดการข้อมูลที่มีอยู่โดยการใช้สารสนเทศ ($\bar{X} = 3.83$, $SD = 0.88$) ส่วนในข้อที่ 5 นักศึกษสามารถผลิตสื่อเพื่อให้ตรงกับเป้าหมายที่กำหนด และในข้อที่ 7 นักศึกษสามารถผลิตสื่อได้อย่างสร้างสรรค์ และมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 3.75$, $SD = 0.77$), ข้อที่ 1 นักศึกษสามารถนำข้อมูลจากสารสนเทศมาใช้ในการประกอบการตัดสินใจได้อย่างมีวิจรรย์ญาณ ($\bar{X} = 3.70$, $SD = 0.59$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือข้อที่ 6 นักศึกษสามารถใช้สื่อเพื่อตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล ($\bar{X} = 3.66$, $SD = 0.78$) ตามลำดับ

ตารางที่ 15 ระดับทักษะ 8Cs ด้านทักษะคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	แปลผล
2. ทักษะ 8Cs			
2.6 ด้านทักษะคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร			
1. นักศึกษสามารถใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร	4.28	0.67	มากที่สุด
2. นักศึกษสามารถใช้เทคโนโลยี ในการสร้างเครือข่ายได้อย่างเหมาะสม	4.34	0.59	มากที่สุด
3. นักศึกษสามารถเข้าถึงสื่อทางสังคม (Social Media) ได้อย่าง	4.43	0.70	มากที่สุด

เหมาะสม			
4. นักศึกษาสามารถประยุกต์ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการทำงานได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม	4.22	0.64	มากที่สุด
5. นักศึกษาสามารถถ่ายทอดและแนะนำความรู้ที่เกิดจากการพัฒนาทักษะด้านคอมพิวเตอร์ของตนให้แก่เพื่อนได้	4.13	0.70	มาก
สรุปรวมด้านทักษะคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	4.28	0.66	มากที่สุด

จากตารางที่ 15 พบว่า ระดับทักษะ 8Cs ในภาพรวมด้านทักษะคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีทักษะอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.28$, $SD = 0.66$)

โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ด้านทักษะคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ซึ่งประกอบไปด้วยคำถามทั้งหมด 5 ข้อ พบว่า ทุกข้อมีทักษะอยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้นข้อที่ 5 ซึ่งมีทักษะอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อที่ 3 นักศึกษาสามารถเข้าถึงสื่อทางสังคม (Social Media) ได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.43$, $SD = 0.70$) รองลงมา คือ ข้อที่ 2 นักศึกษาสามารถใช้เทคโนโลยี ในการสร้างเครือข่ายได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.34$, $SD = 0.59$), ข้อที่ 1 นักศึกษาสามารถใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร ($\bar{X} = 4.28$, $SD = 0.67$) รองลงมาอีก คือ ข้อที่ 4 นักศึกษาสามารถประยุกต์ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการทำงานได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม ($\bar{X} = 4.22$, $SD = 0.64$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อที่ 5 นักศึกษาสามารถถ่ายทอดและแนะนำความรู้ที่เกิดจากการพัฒนาทักษะด้านคอมพิวเตอร์ของตนให้แก่เพื่อนได้ ($\bar{X} = 4.13$, $SD = 0.70$)

ตารางที่ 16 ระดับทักษะ 8Cs ด้านทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	แปลผล
2. ทักษะ 8Cs			
2.7 ด้านทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้			
1. นักศึกษาสามารถปรับตัวตามบทบาทและหน้าที่ และความรับผิดชอบ	4.35	0.69	มากที่สุด
2. นักศึกษาสามารถปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เพื่อเรียนรู้ที่ดีขึ้น	4.37	0.69	มากที่สุด

3. นักศึกษาสามารถเป็นผู้นำที่สร้างสรรค์ให้เกิดผลเชิงบวกกับการทำงาน	4.31	0.73	มากที่สุด
4. นักศึกษาสามารถใช้เวลาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการเรียนรู้	4.20	0.83	มากที่สุด
5. นักศึกษาสามารถสร้างงานอย่างมีอิสระ	4.37	0.66	มากที่สุด
6. นักศึกษามีความมุ่งมั่นสู่ความสำเร็จในอาชีพทั้งทางด้านทักษะความรู้	4.37	0.71	มากที่สุด
7. นักศึกษามีความเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพเพื่อมุ่งมั่นสู่ความเป็นมืออาชีพในวิชาชีพ	4.34	0.70	มากที่สุด
สรุปรวมด้านทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้	4.33	0.71	มากที่สุด

จากตารางที่ 16 พบว่า ระดับทักษะ 8Cs ในภาพรวมด้านทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีทักษะอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.33$, $SD = 0.71$)

โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ด้านทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ซึ่งประกอบไปด้วยคำถามทั้งหมด 7 ข้อ พบว่า ทุกข้อมีทักษะอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อที่ 2 นักศึกษาสามารถปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เพื่อเรียนรู้ที่ดีขึ้น ($\bar{X} = 4.37$, $SD = 0.69$), ข้อที่ 5 นักศึกษาสามารถสร้างงานอย่างมีอิสระ ($\bar{X} = 4.37$, $SD = 0.66$), ข้อที่ 6 นักศึกษามีความมุ่งมั่นสู่ความสำเร็จในอาชีพทั้งทางด้านทักษะ ความรู้ ($\bar{X} = 4.37$, $SD = 0.71$) ทั้งสามข้อมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน รองลงคือ ข้อที่ 1 นักศึกษาสามารถปรับตัวตามบทบาทและหน้าที่ และยอมรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.35$, $SD = 0.69$) รองลงมาอีกคือ ข้อที่ 7 นักศึกษามีความเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพเพื่อมุ่งมั่นสู่ความเป็นมืออาชีพในวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.34$, $SD = 0.70$), ข้อที่ 3 นักศึกษาสามารถเป็นผู้นำที่สร้างสรรค์ให้เกิดผลเชิงบวกกับการทำงาน ($\bar{X} = 4.31$, $SD = 0.73$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 4 นักศึกษาสามารถใช้เวลาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.20$, $SD = 0.83$)

ตารางที่ 17 ระดับทักษะ 8Cs ด้านทักษะการเปลี่ยนแปลง

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	แปลผล
2. ทักษะ 8Cs			
2.8 ด้านทักษะการเปลี่ยนแปลง			
1. นักศึกษาสามารถเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง	4.09	0.67	มาก

2. นักศึกษาสามารถเปลี่ยนแปลงสิ่งต่างๆ ให้แตกต่างจากเดิม เช่น การผลิตนวัตกรรมทางด้านดนตรี นาฏศิลป์ และทัศนศิลป์ เป็นต้น	4.10	0.82	มาก
3. นักศึกษาสามารถยอมรับการเปลี่ยนแปลงกับสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้	4.25	0.73	มากที่สุด
4. นักศึกษาสามารถเปลี่ยนแปลงตนเองให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้	4.29	0.69	มากที่สุด
5. นักศึกษาสามารถปรับตัวได้ เมื่อเผชิญสถานการณ์เปลี่ยนแปลง	4.22	0.76	มากที่สุด
สรุปรวมด้านทักษะการเปลี่ยนแปลง	4.19	0.73	มาก

จากตารางที่ 17 พบว่า ระดับทักษะ 8Cs ในภาพรวมด้านทักษะการเปลี่ยนแปลง ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีทักษะอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, $SD = 0.73$)

โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ด้านทักษะการเปลี่ยนแปลง ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ซึ่งประกอบไปด้วยคำถามทั้งหมด 5 ข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด และมีทักษะอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ คือข้อที่ 4 นักศึกษาสามารถเปลี่ยนแปลงตนเองให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ ($\bar{X} = 4.29$, $SD = 0.69$) , ข้อที่ 3 นักศึกษาสามารถยอมรับการเปลี่ยนแปลงกับสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้ ($\bar{X} = 4.25$, $SD = 0.73$) และข้อที่ 5 นักศึกษาสามารถปรับตัวได้ เมื่อเผชิญสถานการณ์เปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 4.22$, $SD = 0.76$) ส่วนข้อที่มีทักษะอยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ข้อ คือ ข้อที่ 2 นักศึกษาสามารถเปลี่ยนแปลงสิ่งต่างๆ ให้แตกต่างจากเดิม เช่น การผลิตนวัตกรรมทางด้านดนตรี นาฏศิลป์ และทัศนศิลป์ เป็นต้น ($\bar{X} = 4.10$, $SD = 0.82$) และข้อที่ 1 นักศึกษาสามารถเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 4.09$, $SD = 0.67$) ตามลำดับ

4.2.4 ทักษะ 2Ls ประกอบไปด้วย

- ด้านทักษะการเรียนรู้
- ด้านทักษะความเป็นผู้นำ

ตารางที่ 18 ระดับทักษะ 2Ls ด้านทักษะการเรียนรู้

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	แปลผล
3. ทักษะ 2Ls			
3.1 ด้านทักษะการเรียนรู้			

1. นักศึกษามีการเรียนรู้สิ่งใหม่	4.31	0.80	มากที่สุด
2. นักศึกษามีความเชื่อกับสิ่งใหม่ โดยไม่ยึดติดกับสิ่งเดิม	3.96	0.69	มาก
3. นักศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้เรียนรู้มาประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน	4.29	0.64	มากที่สุด
4. นักศึกษามีความรู้พื้นฐานและสามารถนำมาประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิด ความรู้ใหม่ได้	4.22	0.71	มากที่สุด
5. นักศึกษามีการเรียนรู้เพื่อให้รู้เท่าทันโลกสมัยใหม่ที่เปลี่ยนแปลง	4.21	0.60	มากที่สุด
สรุปรวมด้านทักษะการเรียนรู้	4.20	0.69	มาก

จากตารางที่ 18 พบว่า ระดับทักษะ 2Ls ในภาพรวมด้านทักษะการเรียนรู้ ของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีทักษะอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, $SD = 0.69$)

โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ด้านทักษะการเรียนรู้ ของนักศึกษาระดับ ปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ซึ่งประกอบไปด้วยคำถามทั้งหมด 5 ข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง ที่สุด และมีทักษะอยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ คือ ข้อที่ 1 นักศึกษามีการเรียนรู้สิ่งใหม่ ($\bar{X} = 4.31$, $SD = 0.80$) รองลงมา คือ ข้อที่ 3 นักศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้เรียนรู้มา ประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 4.29$, $SD = 0.64$), ข้อที่ 4 นักศึกษามีความรู้พื้นฐาน และสามารถนำมาประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดความรู้ใหม่ได้ ($\bar{X} = 4.22$, $SD = 0.71$) และข้อที่ 5 นักศึกษามีการเรียนรู้เพื่อให้รู้เท่าทันโลกสมัยใหม่ที่เปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 4.21$, $SD = 0.60$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด และมีทักษะอยู่ในระดับมาก จำนวนหนึ่งข้อ คือ ข้อที่ 2 นักศึกษามีความเชื่อกับสิ่งใหม่ โดยไม่ยึดติดกับสิ่งเดิม ($\bar{X} = 3.96$, $SD = 0.69$)

ตารางที่ 19 ระดับทักษะ 2Ls ด้านทักษะความเป็นผู้นำ

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	แปลผล
3. ทักษะ 2Ls			
3.2 ด้านทักษะความเป็นผู้นำ			
1. นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อตนเอง	4.05	0.83	มาก
2. นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อการทำงานประสานสอดคล้องกัน เป็นทีม	4.24	0.90	มากที่สุด
3. นักศึกษาให้ความร่วมมือในการทำงานเป็นทีม เพื่อทำให้งาน ประสบความสำเร็จตามที่ได้รับมอบหมาย	4.26	0.76	มากที่สุด

4. นักศึกษามีความเชื่อมั่นในตนเอง ยอมรับข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น และสามารถแก้ไข้ปัญหาได้	4.27	0.66	มากที่สุด
5. นักศึกษายอมรับฟังข้อคิดเห็นสมาชิกในกลุ่ม	4.21	0.73	มากที่สุด
สรุปรวมด้านทักษะความเป็นผู้นำ	4.21	0.77	มากที่สุด

จากตารางที่ 19 พบว่า ระดับทักษะ 2Ls ในภาพรวมด้านทักษะความเป็นผู้นำ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีทักษะอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.21$, $SD = 0.77$)

โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ด้านทักษะความเป็นผู้นำ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ซึ่งประกอบไปด้วยคำถามทั้งหมด 5 ข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด และมีทักษะอยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ คือ ข้อที่ 4 นักศึกษามีความเชื่อมั่นในตนเอง ยอมรับข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น และสามารถแก้ไข้ปัญหาได้ ($\bar{X} = 4.27$, $SD = 0.66$) รองลงมา คือ ข้อที่ 3 นักศึกษาให้ความร่วมมือในการทำงานเป็นทีม เพื่อทำให้งานประสบความสำเร็จตามที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 4.26$, $SD = 0.76$), ข้อที่ 2 นักศึกษามีความรับผิดชอบต่องานประสานสอดคล้องกันเป็นทีม ($\bar{X} = 4.24$, $SD = 0.90$) และข้อที่ 5 นักศึกษายอมรับฟังข้อคิดเห็นสมาชิกในกลุ่ม ($\bar{X} = 4.21$, $SD = 0.73$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด และมีทักษะอยู่ในระดับมาก จำนวนหนึ่งข้อ คือข้อที่ 1 นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อตนเอง ($\bar{X} = 4.05$, $SD = 0.83$)

4.3.การวิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอแนะส่วนที่ 3

1. พัฒนาภาษาอังกฤษและภาษาไทย โดยการบูรณาการเรียนรู้ในทุกรายวิชา
2. ควรมีการพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษ และให้สอดคล้องกับการสอบ TOEIC, TOEFLS จะได้เป็นประโยชน์กับนักศึกษา
3. เพิ่มเติมรายวิชาต่างประเทศให้กับนักศึกษาทุกระดับชั้น และออกฝึกปฏิบัติจริงในการใช้ภาษา
4. ปรับหลักสูตรตั้งแต่ระดับพื้นฐานที่เน้นภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น หรืออาจมีโครงการเสริมทักษะภาษาอังกฤษ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาระดับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผู้วิจัยจะได้นำเสนอรายงานสรุปประเด็นหลัก 5 ประเด็น คือ วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการดำเนินวิจัย สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงระดับทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะดังนี้

1. เพื่อสำรวจสร้างแนวทางในการพัฒนานักศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์จากอาจารย์ประจำหลักสูตรระดับปริญญาตรี
2. เพื่อเป็นแนวปฏิบัติที่ดีในการดำเนินการพัฒนานักศึกษาปริญญาตรีในศตวรรษที่ 21 ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

5.2 วิธีดำเนินการวิจัย

วิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนานักศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีกระบวนการในการวิจัย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานทั่วไปในการทำวิจัย มีเป้าหมายหลักเพื่อศึกษาระบบการจัดการศึกษา และระบบการพัฒนานักศึกษา ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จากการศึกษาและวิเคราะห์เอกสาร รวมทั้งได้ศึกษาแนวทางในการพัฒนานักศึกษาให้สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยศึกษาจากงานวิจัยและตำราอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอนที่ 2 ดำเนินการออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ออกแบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 1 ชุด โดยได้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ส่วนที่ 2 ระดับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ซึ่งได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนโดยการศึกษาลักษณะการสร้างแบบสอบถาม และได้รับคำแนะนำในการสร้างแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำมากำหนดประเด็นและขอบเขตของคำถาม ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และประโยชน์ของการทำวิจัย ในลำดับต่อไปได้สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง และนำเสนอแบบสอบถามที่สร้างต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหา

หลังจากนั้นก็ให้นำแบบสอบถามที่แก้ไขเรียบร้อยแล้ว ส่งผู้เชี่ยวชาญอีกครั้งเพื่อยืนยันความถูกต้องก่อนนำไปใช้จริง และในเรื่องของประชากรที่ใช้ในการวิจัย ผู้ทำวิจัยได้กำหนดประชากรโดยเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรในระดับปริญญาตรีของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จำนวน 46 หลักสูตร 260 คน ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล ระหว่างเดือน พฤษภาคม – มิถุนายน 2561 แต่เนื่องจากในปีการศึกษาที่ผ่านมาได้มีการปรับปรุงหลักสูตร ทำให้ไม่สามารถเก็บข้อมูลอาจารย์ประจำหลักสูตรได้ครบ ขั้นตอนที่ 3 เก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งข้อมูลออก 2 แบบ ได้แก่ ข้อมูลปฐมภูมิ จะทำการเก็บข้อมูลภาคสนาม การรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) จากกลุ่มตัวอย่าง และข้อมูลทุติยภูมิ ทำการศึกษาเอกสาร การรวบรวมข้อมูลจากแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย หนังสือ ตำรา บทความ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูล ในส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าความถี่ และร้อยละ การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ในส่วนนี้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และกำหนดเป็นระดับทักษะ ให้ระดับมากที่สุด มีค่าเท่ากับ 5 คะแนน ระดับมาก มีค่าเท่ากับ 4 คะแนน ระดับปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3 คะแนน ระดับน้อย มีค่าเท่ากับ 2 คะแนน และระดับน้อยที่สุด มีค่าเท่ากับ 1 คะแนน และการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในด้านต่าง ๆ ซึ่งเป็นคำถามแบบปลายเปิดใช้วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และค่าความถี่ และขั้นตอนที่ 4 สรุปและรายงานดำเนินการสรุปผลการวิจัย และเผยแพร่ให้กับหน่วยงานในสังกัด

5.3 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร คือ อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้สอนในระดับปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ซึ่งเก็บข้อมูลมาได้ทั้งหมด 134 ชุด โดยแบบสอบถามได้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน และสรุปผลได้ดังนี้

5.3.1 ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้งหมด 134 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 60.45 ในจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีอายุ 40 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 60.45 ส่วนมากมีระดับการศึกษาปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 73.13 และเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 64.93

5.3.2 ส่วนที่ 2 ระดับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยผู้วิจัยได้แบ่งเป็น 3 ทักษะ ดังนี้

1. ทักษะ 3Rs ภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x} = 3.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ทักษะด้านการอ่าน มีภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x} = 3.10$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับอยู่ในระดับมาก และปานกลางตามลำดับ ได้แก่ นักศึกษาสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง ($\bar{x} = 3.87$) มีทักษะอยู่ในระดับมาก นักศึกษาสามารถถ่ายทอดเนื้อหาภาษาไทยให้ผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง ($\bar{x} = 3.84$) มีทักษะอยู่ในระดับมาก นักศึกษาสามารถอ่านภาษาไทยได้อย่างถูกต้องตามหลักการอ่าน ($\bar{x} = 3.73$) มีทักษะอยู่ในระดับมาก นักศึกษาสามารถอ่านภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้องตามหลักการอ่าน ($\bar{x} = 2.63$) มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง และมีทักษะอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ นักศึกษาสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้อง ($\bar{x} = 2.30$) และ นักศึกษาสามารถถ่ายทอดเนื้อหาภาษาอังกฤษให้ผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง ($\bar{x} = 2.22$)

1.2 ทักษะด้านการเขียน ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.06$) โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาสามารถเขียนภาษาไทยได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษาไทย ($\bar{x} = 3.80$) มีทักษะอยู่ในระดับมาก นักศึกษาสามารถเขียนภาษาไทยได้อย่างตรงประเด็น ($\bar{x} = 3.56$) มีทักษะอยู่ในระดับมาก ส่วนการเขียนภาษาอังกฤษ มีทักษะอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ นักศึกษาสามารถเขียนภาษาอังกฤษที่ใช้ในวิชาชีพได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษาอังกฤษ ($\bar{x} = 2.46$) และ นักศึกษาสามารถเขียนภาษาอังกฤษที่ใช้บ่อยในวิชาชีพ และการดำรงชีวิต เช่น เขียนประวัติส่วนบุคคล ความเรียง หรือบทคัดย่อ ได้อย่างถูกต้อง ($\bar{x} = 2.41$)

1.3 ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ ภาพรวมมีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.97$) โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษามีความสามารถประยุกต์ใช้หลักการทางคณิตศาสตร์ได้ ($\bar{x} = 3.06$) มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษามีความสามารถทางคณิตศาสตร์พื้นฐาน ($\bar{x} = 3.02$) มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษามีความสามารถในการใช้วิธีการดำเนินการแก้ปัญหาและอธิบายถึงเหตุผลในการเลือกใช้วิธีการทางคณิตศาสตร์ ได้อย่างเข้าใจ และชัดเจน ($\bar{x} = 2.93$) มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง และนักศึกษามีความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้ทางคณิตศาสตร์ เนื้อหา หลักการ และวิธีการทางคณิตศาสตร์เพื่อช่วยในการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม ($\bar{x} = 2.86$) มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

2. ทักษะ 8Cs ภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.11$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

2.1 ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการแก้ปัญหา ภาพรวมมีทักษะอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีทักษะอยู่ในระดับมาก ทั้งหมด แต่มีค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกัน เรียงลำดับได้แก่ นักศึกษสามารถใช้เหตุผลในการแก้ปัญหาที่หลากหลายได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ ($\bar{x} = 3.78$) นักศึกษสามารถวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ เช่น มีการวางแผนอย่างเป็นขั้นตอน ($\bar{x} = 3.60$) นักศึกษสามารถวิเคราะห์และประเมินทางเลือกต่าง ๆ เพื่อให้การตัดสินใจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{x} = 3.57$) และ นักศึกษสามารถวิเคราะห์ประเมินหลักฐาน และความน่าเชื่อถือของข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{x} = 3.51$)

2.2 ด้านการคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม ภาพรวมมีทักษะอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีทักษะอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับดังนี้ นักศึกษามีความเป็นผู้นำในการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงานและเข้าใจสภาพการณ์ที่อาจเป็นข้อจำกัดในการรับความคิดใหม่ๆ ($\bar{x} = 4.14$) นักศึกษสามารถพัฒนาความคิดใหม่และนำไปปฏิบัติได้ ($\bar{x} = 4.11$) นักศึกษสามารถวิเคราะห์และประเมินตนเองเพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของตนเองให้ดีขึ้น ($\bar{x} = 4.07$) นักศึกษาเข้าใจว่าการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม เป็นกระบวนการที่ต้องใช้เวลา ที่มีการคิด วิเคราะห์หรืออย่างเป็นกระบวนการของสำเร็จและความผิดพลาด ($\bar{x} = 3.87$) และข้อที่ 4 นักศึกษสามารถนำความผิดพลาดมาใช้เป็นโอกาสในการสร้างสรรค์นวัตกรรม ($\bar{x} = 3.80$) ตามลำดับ

2.3 ด้านทักษะความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนการทัศน์ ภาพรวมมีทักษะอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีทักษะอยู่ในระดับมาก ทั้งหมดโดยเรียงลำดับดังนี้ นักศึกษสามารถสร้างศักยภาพเพื่อให้เกิดการยอมรับในความเป็นผู้นำทางวิชาชีพ ($\bar{x} = 4.00$) นักศึกษสามารถยอมรับในข้อแตกต่างทางวัฒนธรรมและภารกิจงานของทีมงานที่แตกต่างกัน ($\bar{x} = 3.97$) นักศึกษสามารถเปิดใจยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรมของแต่ละคนได้ ($\bar{x} = 3.87$) นักศึกษมีความสามารถด้านการฟังอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{x} = 3.81$) และ นักศึกษมีความสามารถด้านการพูดอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{x} = 3.73$) ตามลำดับ

2.4 ด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม ภาวะผู้นำ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น ภาพรวมมีทักษะอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อ

มีทักษะอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งหมด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด โดยเรียงลำดับได้แก่ นักศึกษาสามารถทำงานเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{x} = 4.42$) นักศึกษาได้รับการยอมรับจากทีมงานที่หลากหลาย ($\bar{x} = 4.42$) นักศึกษามีความยืดหยุ่นในการทำงานเพื่อให้เกิดประโยชน์และบรรลุเป้าหมายร่วมกัน ($\bar{x} = 4.38$) นักศึกษามีภาวะผู้นำสามารถประสานให้สมาชิกทำงานเป็นทีมได้ ($\bar{x} = 4.35$) นักศึกษามีการให้กำลังใจสมาชิกในกลุ่มเพื่อให้เกิดความกระตือรือร้นในการทำงาน ($\bar{x} = 4.31$) และนักศึกษามีความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกันและเห็นคุณค่าของผู้ร่วมงานในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของทีมงาน ($\bar{x} = 4.21$) ตามลำดับ

2.5 ด้านการสื่อสารสารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ ภาพรวมมีทักษะอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีทักษะอยู่ในระดับมาก นักศึกษาสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการใช้สารสนเทศอย่างสร้างสรรค์และตรงกับประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น ($\bar{x} = 3.97$) นักศึกษามีความรู้พื้นฐานที่จะประยุกต์ใช้สารสนเทศในการทำงานของตน ($\bar{x} = 3.93$) นักศึกษาสามารถพิจารณาวิธีการจัดการข้อมูลที่มีอยู่โดยการใช้สารสนเทศ ($\bar{x} = 3.83$) นักศึกษาสามารถผลิตสื่อเพื่อให้ตรงกับเป้าหมายที่กำหนด ($\bar{x} = 3.75$) นักศึกษาสามารถผลิตสื่อได้อย่างสร้างสรรค์ และมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{x} = 3.75$) นักศึกษาสามารถนำข้อมูลจากสารสนเทศมาใช้ในการประกอบการตัดสินใจได้อย่างมีวิจารณญาณ ($\bar{x} = 3.70$) และ นักศึกษาสามารถใช้สื่อเพื่อตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล ($\bar{x} = 3.66$) ตามลำดับ

2.6 ด้านทักษะคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ภาพรวมมีทักษะอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษาสามารถเข้าถึงสื่อทางสังคม (Social Media) ได้อย่างเหมาะสม ($\bar{x} = 4.43$) นักศึกษาสามารถใช้เทคโนโลยีในการสร้างเครือข่ายได้อย่างเหมาะสม ($\bar{x} = 4.34$) นักศึกษาสามารถใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร ($\bar{x} = 4.28$) นักศึกษาสามารถประยุกต์ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการทำงานได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม ($\bar{x} = 4.22$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ นักศึกษาสามารถถ่ายทอดและแนะนำความรู้ที่เกิดจากการพัฒนาทักษะด้านคอมพิวเตอร์ของตนให้แก่เพื่อนได้ ($\bar{x} = 4.13$) มีทักษะอยู่ในระดับมาก

2.7 ด้านทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ ภาพรวมมีทักษะอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีทักษะอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ นักศึกษาสามารถปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเพื่อเรียนรู้ที่ดีขึ้น

($\bar{x}$ = 4.37) นักศึกษาสามารถสร้างงานอย่างมีอิสระ ($\bar{x}$ = 4.37) นักศึกษามีความมุ่งมั่นสู่ความเชี่ยวชาญในอาชีพทั้งทางด้านทักษะ ความรู้ ($\bar{x}$ = 4.37) นักศึกษาสามารถปรับตัวตามบทบาทและหน้าที่ และความรับผิดชอบ ($\bar{x}$ = 4.35) นักศึกษามีความเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพเพื่อมุ่งมั่นสู่ความเป็นมืออาชีพในวิชาชีพ ($\bar{x}$ = 4.34) นักศึกษาสามารถเป็นผู้นำที่สร้างสรรค์ให้เกิดผลเชิงบวกกับการทำงาน ($\bar{x}$ = 4.31) และ นักศึกษาสามารถใช้เวลาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการเรียนรู้ ($\bar{x}$ = 4.20) ตามลำดับ

2.8 ด้านทักษะการเปลี่ยนแปลง ภาพรวมมีทักษะอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.19) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด และมีทักษะอยู่ในระดับมากที่สุด คือ นักศึกษาสามารถเปลี่ยนแปลงตนเองให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ ($\bar{x}$ = 4.29) นักศึกษาสามารถยอมรับการเปลี่ยนแปลงกับสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้ ($\bar{x}$ = 4.25) นักศึกษาสามารถปรับตัวได้ เมื่อเผชิญสถานการณ์เปลี่ยนแปลง ($\bar{x}$ = 4.22) ส่วนข้อที่มีทักษะอยู่ในระดับมาก คือ นักศึกษาสามารถเปลี่ยนแปลงสิ่งต่างๆ ให้แตกต่างจากเดิม เช่น การผลิตนวัตกรรมทางด้านดนตรี นาฏศิลป์ และทัศนศิลป์ เป็นต้น ($\bar{x}$ = 4.10) และนักศึกษามีความเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง ($\bar{x}$ = 4.09) ตามลำดับ

3. ทักษะ 2Ls ภาพรวมมีทักษะอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.20) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

3.1 ด้านทักษะการเรียนรู้ ภาพรวมมีทักษะอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.20) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษามีการเรียนรู้สิ่งใหม่ มีทักษะอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.31) นักศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้เรียนรู้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีทักษะอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.29) นักศึกษามีความรู้พื้นฐานและสามารถนำมาประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดความรู้ใหม่ได้ มีทักษะอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.22) นักศึกษามีการเรียนรู้เพื่อให้รู้เท่าทันโลกสมัยใหม่ที่เปลี่ยนแปลง มีทักษะอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.21) และนักศึกษามีความเชื่อกับสิ่งใหม่ โดยไม่ยึดติดกับสิ่งเดิม มีทักษะอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.96)

3.2 ด้านทักษะความเป็นผู้นำ ภาพรวมมีทักษะอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.21) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษามีความเชื่อมั่นในตนเอง ยอมรับข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น และสามารถแก้ไขปัญหาได้ มีทักษะอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.27) นักศึกษาให้ความร่วมมือในการทำงานเป็นทีม เพื่อทำให้งานประสบความสำเร็จตามที่ได้รับมอบหมาย มีทักษะอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.26) นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อการทำงานประสาน

สอดคล้องกันเป็นทีม มีทักษะอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.24$) นักศึกษายอมรับฟังข้อคิดเห็น
สมาชิกในกลุ่ม มีทักษะอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.21$) และนักศึกษามีความรับผิดชอบต่อ
ตนเอง มีทักษะอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.05$)

4. ข้อมูลเพิ่มเติม

4.1 พัฒนาภาษาอังกฤษและภาษาไทย โดยการบูรณาการเรียนรู้อันทุบายวิชา

4.2 ควรมีการพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษ และให้สอดคล้องกับการสอบ
มาตรฐานภาษาอังกฤษ

4.3 เพิ่มเติมรายวิชาต่างประเทศให้กับนักศึกษาทุกระดับชั้น และออกฝึก
ปฏิบัติจริงในการใช้ภาษา

4.4 ปรับหลักสูตรตั้งแต่ระดับพื้นฐานที่เน้นภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น หรืออาจมี
โครงการเสริมทักษะภาษาอังกฤษ

5.4 อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนานักศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถาบันบัณฑิตพัฒน
ศิลป์ ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้ ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาระดับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของ
นักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยการสร้างเครื่องมือในการวิจัยคือ การออกแบบสอบถาม โดย
ได้ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษาในศตวรรษที่ 21 นำ
ข้อมูลทั้งหมดเหล่านี้ มากำหนดเป็นข้อคำถาม ผู้วิจัยได้แบ่งทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
ออกเป็น 3 ทักษะ ได้แก่ 1) ทักษะ 3Rs ประกอบไปด้วย 3 ด้าน คือ (1) ด้านการอ่าน ประกอบ
ไปด้วยการอ่านภาษาไทย และการอ่านภาษาอังกฤษ ในด้านนี้ผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นสอบถาม
ไว้ทั้งหมด 6 ประเด็น ภาพรวมในด้านการอ่าน ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันบัณฑิต
พัฒนศิลป์ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเมื่อดูถึงผลในแต่ละประเด็นแล้วการอ่าน
ภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีทักษะอยู่ในระดับปาน
กลาง และน้อย (2) ด้านการเขียน ประกอบไปด้วยการเขียนภาษาไทย และการเขียน
ภาษาอังกฤษ ในด้านนี้ผู้วิจัยกำหนดประเด็นสอบถามไว้ 4 ประเด็น ภาพรวมด้านการเขียนของ
นักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อ
พิจารณาถึงรายประเด็นแล้ว ทักษะในด้านการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษา อยู่ในระดับน้อย
(3) ด้านการคิดวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นสอบถามที่ครอบคลุมทักษะด้านคณิตศาสตร์
ภาพรวมในด้านการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มี

ทักษะอยู่ในระดับปานกลาง สรุปภาพรวมใน ทักษะ 3Rs แล้วภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาดูทั้ง 3 ด้าน ด้านการคิดวิเคราะห์มีระดับทักษะต่ำที่สุด 2) ทักษะ 8Cs ประกอบไปด้วย 8 ด้าน คือ 1) ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการแก้ปัญหา ในด้านนี้ผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นสอบถาม 4 ประเด็น ภาพรวมด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการแก้ปัญหาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีทักษะอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาถึงรายประเด็นแล้วทุกประเด็นมีทักษะอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่านักศึกษาปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ สามารถใช้เหตุผลในการแก้ปัญหาที่หลากหลาย และเหมาะสมกับสถานการณ์ สามารถคิดอย่างเป็นระบบ สามารถวิเคราะห์ประเมิน ข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถตัดสินใจได้อย่างมีเหตุผล (2) ด้านการคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม ภาพรวมมีทักษะอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ สามารถวิเคราะห์ และประเมินตนเอง นำมาปรับปรุงพัฒนา สร้างความคิดใหม่ เป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน สามารถนำความผิดพลาดมาใช้เป็นโอกาสในการพัฒนางานได้ และยังสามารถเข้าใจว่าการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม เป็นกระบวนการที่มีการคิด การวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ (3) ด้านทักษะความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนการทัศน ภาพรวมมีทักษะอยู่ในระดับ มาก แสดงให้เห็นว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีความสามารถในการฟัง การพูด อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสร้างศักยภาพเพื่อให้เกิดการยอมรับ และเป็นผู้นำทางวิชาชีพ เป็นผู้ที่เปิดใจยอมรับในข้อแตกต่างทางวัฒนธรรม และการทำงานที่แตกต่างกันของแต่ละคนได้ (4) ด้านความร่วมมือการทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ การทำงานร่วมกับผู้อื่น ภาพรวมมีทักษะอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ สามารถทำงานเป็นทีม และยอมรับทีมงานที่หลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด มีความยืดหยุ่นในการทำงานเพื่อให้เกิดประโยชน์และเป้าหมายร่วมกัน มีความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกัน และเห็นคุณค่าของผู้ร่วมงาน ให้กำลังใจเพื่อร่วมงานเพื่อกระตุ้นให้เกิดการทำงาน และนักศึกษายังมีภาวะผู้นำสามารถประสานงานกับสมาชิกในทีมงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด (5) ด้านการสื่อสารสารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ ภาพรวมมีทักษะอยู่ในระดับมาก นักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์สามารถนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการตัดสินใจ และเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานอย่างสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพ สามารถจัดการข้อมูลที่มีอยู่โดยการใช้สารสนเทศ และสามารถประยุกต์ใช้กับงานของตนได้ และนักศึกษายังสามารถผลิตสื่อ และใช้สื่อได้อย่างสร้างสรรค์ และตรงกับเป้าหมายที่กำหนดได้ (6) ด้านทักษะคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ภาพรวมทักษะอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์มีทักษะในการสร้าง

เครือข่าย และการใช้เทคโนโลยี เครื่องมือสื่อสาร ได้อย่างเหมาะสมมากที่สุด สามารถเข้าถึง สื่อทางสังคม (Social Media) และสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการทำงาน ได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสมในระดับมากที่สุด และนักศึกษายังสามารถถ่ายทอด ความรู้ที่เกิดจากการพัฒนาให้กับบุคคลอื่นได้ (7) ด้านทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ ภาพรวมทักษะอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่านักศึกษาปริญญาตรี ของสถาบันบัณฑิต พัฒนศิลป์ มีทักษะความสามารถปรับตัวตามบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ ตามการ เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เพื่อการเรียนรู้ที่ดีขึ้น เป็นผู้นำที่สร้างสรรค์ และมีประสิทธิภาพ สามารถใช้เวลาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด สามารถสร้างสรรค์งานได้อย่างมีอิสระ มีความมุ่งมั่นสู่ความเชี่ยวชาญในการเป็นมืออาชีพทางด้านงานศิลปะ และทางวิชาการในระดับมากที่สุด (8) ด้านทักษะการเปลี่ยนแปลง ภาพรวมทักษะอยู่ในระดับมาก นักศึกษาสามารถเป็นผู้นำการ เปลี่ยนแปลง และสามารถเปลี่ยนแปลงหรือผลิตนวัตกรรมทางด้านศิลปะได้ สามารถยอมรับ การเปลี่ยนแปลง และปรับตัวเองให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ 3) ทักษะ 2Ls ประกอบด้วย 2 ด้าน คือ (1) ด้านทักษะการเรียนรู้ ภาพรวมทักษะอยู่ในระดับมาก นักศึกษาสามารถเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ โดยไม่ยึดติดกับสิ่งเดิม ๆ สามารถนำความรู้ที่ได้เรียนรู้มา ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (2) ด้านทักษะความเป็นผู้นำ ภาพรวมทักษะอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่านักศึกษาปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีความรับผิดชอบต่อ ตนเอง ต่อการทำงานเป็นทีม มีความสามารถร่วมมือในการทำงานเป็นทีม มีความเชื่อมั่นใน ตนเอง ยอมข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น และสามารถแก้ไขปัญหาได้ และยังเป็นที่สามารถยอมรับฟัง ข้อคิดเห็นของทีมงานได้

สรุป ทักษะ 2Ls และ ทักษะ 8Cs ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และทักษะ 3Rs อยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.05 ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องพัฒนา ทั้งทางด้าน การอ่าน การเขียน และการคิดวิเคราะห์

2. แนวปฏิบัติที่ดีในการดำเนินการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับ นักศึกษาปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

2.1 สถาบันฯ ควรกำหนดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในด้านทักษะการ เรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และทักษะอนาคตใหม่ เพื่อให้นักศึกษามีความเข้มแข็งและพึ่งตนเองได้มี คุณสมบัติพร้อมและเหมาะสมกับยุคนี้ให้สอดคล้องกับปรัชญา อัตลักษณ์บัณฑิต และวิสัยทัศน์ ของสถาบันฯ โดยส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ทั้งใน และนอกห้องเรียน

2.2 จัดทำแผนการพัฒนานักศึกษา เพื่อเสริมสร้างทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ทักษะอนาคตใหม่ และส่งเสริมให้นักศึกษามีความพร้อมทางการเรียนในระดับอุดมศึกษา ตลอดระยะเวลา 4 - 5 ปี ที่ศึกษาอยู่ในสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์นั้น ควรกำหนดทิศทางการ

พัฒนานักศึกษาแต่ละชั้นปีให้สอดคล้องกับบริบทการจัดการศึกษาในหลักสูตรนั้น ๆ โดยสามารถดำเนินการวางแผนพัฒนานักศึกษารายชั้นปี

2.3 สร้างระบบและกลไกในการพัฒนานักศึกษาเพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 โดยเน้นกลไกการบริหารจัดการด้านการพัฒนานักศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

2.4 พัฒนาระบบการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับการพัฒนานักศึกษาแบบองค์รวม มีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบในการพัฒนานักศึกษา

2.5 พัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนานักศึกษาเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และการเป็นแบบอย่างที่ดีเพื่อเป็นปัจจัยสนับสนุนการพัฒนานักศึกษา

2.6 พัฒนานักศึกษาโดยใช้กระบวนการ PDCA ได้แก่ สร้างระบบ และกระบวนการการพัฒนานักศึกษาเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ประเมินกระบวนการดำเนินงาน ตามระบบและกลไก มีการปรับปรุง / พัฒนาการกระบวนการ จากผลการประเมิน มีผลจากการปรับปรุง เห็นชัดเจนเป็นรูปธรรม จนเกิดเป็นแนวปฏิบัติที่ดีในการดำเนินงาน โดยมีหลักฐานเชิงประจักษ์ยืนยัน

5.5 ข้อเสนอแนะ

1. สถาบันฯ ควรกำหนดนโยบาย และประเด็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนานักศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ ค่าเป้าหมายในการดำเนินงาน

2. จัดทำแผนพัฒนานักศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 มีระบบและกลไกในการควบคุมกำกับติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนอย่างเป็นระบบ

3. ผู้บริหาร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ผู้สอนระดับปริญญาตรี ต้องเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ในการพัฒนานักศึกษาออกนโยบายกฎระเบียบระบบและกลไก ส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้แบบศตวรรษที่ 21 และจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนานักศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

4. การจัดสรรงบประมาณในการพัฒนานักศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 อย่างเพียงพอและต่อเนื่อง

5. พัฒนาอาจารย์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษา ให้มีความพร้อมทั้งแนวคิด ความรู้ ทักษะ เจตคติมีคุณลักษณะที่จำเป็นเพื่อการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพในสิ่งแวดล้อมของศตวรรษที่ 21 และมีสมรรถนะที่เพียงพอต่อการพัฒนานักศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

6. จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศให้ทันสมัย เพียงพอ เหมาะสม

บรรณานุกรม

- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ ในศตวรรษที่ 21. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- ขวัญดาว แจ่มแจ่ม. (2558). รายงานการวิจัยพัฒนาการเรียนการสอนเรื่อง การพัฒนาทักษะ การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียนรายวิชาเคมีอินทรีย์และปฏิบัติการ 2. กำแพงเพชร : คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- ทศนา แคมณี. (2555). บัณฑิตศึกษาในศตวรรษที่ 21 : การปรับหลักสูตรและการสอน. เอกสารอัครสำเนา
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2557). แนวทางการพัฒนา การศึกษาไทยกับการเตรียมความพร้อมสู่ศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : บริษัท พริกหวาน กราฟฟิค จำกัด
- รุ่งนภา จันทรา และอติญาณ์ ศรเกษตริน. (2560). ทักษะการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ของ นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี. วารสารเครือข่าย วิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้, 4(1), 180-190.
- กมลรัตน์ เทอร์เนอร์, ลัดดา เหลืองรัตนมาศ, สราญ นิรันรัตน์, จิราภรณ์ จันทร์อารักษ์, บุญเตือน วัฒนกุล, ทศยรัตน์ รื่นเรือง และคณะ.
- เอกชัย พุทธสอน และสุวิธิตา จรุงเกียรติกุล. (2557). แนวโน้มการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา, 9(4), 93-106.

ภาคผนวก

1. ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ และที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องของงานวิจัย
2. ภาคผนวก ข แบบสอบถาม เรื่อง แนวทางการพัฒนาทักษะนักศึกษาในศตวรรษ ที่ 21 ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ และที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องของงานวิจัย

ผู้เชี่ยวชาญ

อาจารย์ ดร.วราภรณ์ วราธิพร

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

วุฒิการศึกษา

ครุศาสตรบัณฑิต บรรณารักษศาสตร์ โทภาษาอังกฤษ วิทยาลัยเทพสตรี 2524

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ ม.ศรีนครินทรวิโรฒ 2543

ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต หลักสูตรและการสอน มรภ.วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ 2558

ผลงานทางวิชาการ

1. การจัดการเรียนการสอนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม : กรณีศึกษา สำนักเรียนชูจิตธรรมมาราม พระอารามหลวง อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา วารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน มรภ.สกลนคร ปีที่ 9 ฉบับที่ 26 ก.ย. – ธ.ค. 2560 หน้า 1–10

2. ความต้องการจำเป็นในการศึกษาทางทฤษฎีและการปฏิบัติการสอนภาษาอังกฤษที่จำเป็นต่อนักศึกษาวิชาชีพครู สาขาวิชาภาษาผ่านการเรียนรู้เชิงผลิตภาพ วารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน มรภ.สกลนคร ปีที่ 9 ฉบับที่ 26 ก.ย. – ธ.ค. 2560 หน้า 133–141

ที่ปรึกษาวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โพธิพันธ์ พาณิช

ตำแหน่ง รองอธิการบดีสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

สถานที่ทำงาน สำนักงานอธิการบดี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม โทรศัพท์ 02-224-1391

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรีสาขา การศึกษาศึกษาบัณฑิต(เคมี,ชีววิทยา)สถาบัน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีที่สำเร็จ 2523

ปริญญาโทสาขา การแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีที่สำเร็จ 2528

ปริญญาเอกสาขา จิตวิทยาการให้คำปรึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีที่สำเร็จ 2547

ประสบการณ์ด้านการวิจัย

1. เป็น ประธาน คณะ กรรมการ สอ บ วิ ท ย า นิ พ น ธ์ ระ ด บ ป ริ ญ ญา โ ท มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และมหาวิทยาลัยรามคำแหง

2. งานวิจัยเชิงคุณภาพเรื่อง กรอบแนวคิดกระบวนการเรียนรู้สู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เพื่อพัฒนาจิตวิญญาณนักเรียน มีนาคม 2553 ได้รับทุนสนับสนุนจากมูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์และสสส.

3. งานวิจัยเรื่อง การศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้น ม.๕ วิทยาลัยนาฏศิลป์ กันยายน 2554 ได้รับทุนสนับสนุนจากสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

4. งานวิจัยเรื่อง การศึกษาสุขภาพจิตนักศึกษาคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กันยายน 2555 ได้รับทุนสนับสนุนจากสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

5. งานวิจัยเรื่อง การพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยนำผลการประกันคุณภาพภายในมาพัฒนา กันยายน 2556 ได้รับทุนสนับสนุนจากสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ภาคผนวก ข
แบบสอบถาม เรื่อง แนวทางการพัฒนาทักษะนักศึกษาในศตวรรษ ที่ 21
ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

แบบสอบถาม

แนวทางการพัฒนาทักษะนักศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ

 ชาย หญิง

2. อายุ

 20 – 25 ปี 25 – 30 ปี 30 – 55 ปี 40 ปีขึ้นไป

ไป

3. ระดับการศึกษา

 ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก

4. สถานะ

 อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้สอนปริญญาตรี อื่น ๆ

5.สังกัด

 คณะศิลปศึกษา คณะศิลปนาฏดุริยางค์ คณะศิลปวิจิตร วิทยาลัยนาฏศิลป์ วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี วิทยาลัยนาฏศิลป์นครราชสีมา วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด วิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย วิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่ วิทยาลัยนาฏศิลป์นครศรีธรรมราช วิทยาลัยนาฏศิลป์พัทลุง วิทยาลัยช่างศิลป์

ส่วนที่ 2 ระดับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	ระดับความสามารถของนักศึกษา				
	ดีมาก (5)	ดี (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. 3Rs ประกอบไปด้วย					
1.1 ด้านการอ่าน					
1. นักศึกษาสามารถอ่านภาษาไทยได้อย่างถูกต้องตาม					

ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	ระดับความสามารถของนักศึกษา				
	ดีมาก (5)	ดี (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
หลักการอ่าน					
2. นักศึกษาสามารถอ่านภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้องตามหลักการอ่าน					
3. นักศึกษาสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง					
4. นักศึกษาสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้อง					
5. นักศึกษาสามารถถ่ายทอดเนื้อหาภาษาไทยให้ผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง					
6. นักศึกษาสามารถถ่ายทอดเนื้อหาภาษาอังกฤษให้ผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง					
1.2 ด้านการเขียน					
1. นักศึกษาสามารถเขียนภาษาไทยได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษาไทย					
2. นักศึกษาสามารถเขียนภาษาอังกฤษที่ใช้ในวิชาชีพได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษาอังกฤษ					
3. นักศึกษาสามารถเขียนภาษาไทยได้อย่างตรงประเด็น					
4. นักศึกษาสามารถเขียนภาษาอังกฤษที่ใช้บ่อยในวิชาชีพและการดำรงชีวิต เช่น เขียนประวัติส่วนบุคคล ความเรียง หรือบทคัดย่อ ได้อย่างถูกต้อง					
1.3 ด้านการคิดวิเคราะห์					
1. นักศึกษามีความสามารถทางคณิตศาสตร์พื้นฐาน					
2. นักศึกษามีความสามารถประยุกต์ใช้หลักการทางคณิตศาสตร์ได้					
3. นักศึกษามีความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้ทางคณิตศาสตร์ เนื้อหา หลักการ และวิธีการทางคณิตศาสตร์ เพื่อช่วยในการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม					
4. นักศึกษามีความสามารถในการใช้วิธีการดำเนินการแก้ปัญหาและอธิบายถึงเหตุผลในการเลือกใช้วิธีการทางคณิตศาสตร์ได้อย่างเข้าใจ และชัดเจน					
2. 8Cs ประกอบไปด้วย					
2.1 การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการแก้ปัญหา					
1. นักศึกษาสามารถใช้เหตุผลในการแก้ปัญหาที่					

ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	ระดับความสามารถของนักศึกษา				
	ดีมาก (5)	ดี (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
หลากหลายได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์					
2. นักศึกษาสามารถคิดวิเคราะห์หรืออย่างเป็นระบบ เช่น มีการวางแผนอย่างเป็นขั้นตอน					
3. นักศึกษาสามารถวิเคราะห์ประเมินหลักฐาน และความน่าเชื่อถือของข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
4. นักศึกษาสามารถวิเคราะห์และประเมินทางเลือกต่างๆ เพื่อให้การตัดสินใจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ					
2.2 ด้านการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม					
1. นักศึกษาสามารถวิเคราะห์และประเมินตนเองเพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของตนเองให้ดีขึ้น					
2. นักศึกษาสามารถพัฒนาความคิดใหม่และนำไปปฏิบัติได้					
3. นักศึกษามีความเป็นผู้นำในการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงานและเข้าใจสภาพการณ์ที่อาจเป็นข้อจำกัดในการรับความคิดใหม่ๆ					
4. นักศึกษาสามารถนำความผิดพลาดมาใช้เป็นโอกาสในการสร้างสรรค์นวัตกรรม					
5. นักศึกษาเข้าใจว่าการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม เป็นกระบวนการที่ต้องใช้เวลา ที่มีการคิด วิเคราะห์หรือเป็นกระบวนการของสำเร็จและความผิดพลาด					
2.3 ด้านทักษะความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์					
1. นักศึกษามีความสามารถด้านการฟังอย่างมีประสิทธิภาพ					
2. นักศึกษามีความสามารถด้านการพูดอย่างมีประสิทธิภาพ					
3. นักศึกษาสามารถสร้างศักยภาพเพื่อให้เกิดการยอมรับในความเป็นผู้นำทางวิชาชีพ					
4. นักศึกษาสามารถยอมรับในข้อแตกต่างทางวัฒนธรรม และภารกิจงานของทีมงานที่แตกต่างกัน					
5. นักศึกษาสามารถเปิดใจยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรมของแต่ละคนได้					
2.4 ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ การทำงานร่วมกับผู้อื่น					
1. นักศึกษาสามารถทำงานเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ					

ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	ระดับความสามารถของนักศึกษา				
	ดีมาก (5)	ดี (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
2. นักศึกษาได้รับการยอมรับจากที่งานที่หลากหลาย					
3. นักศึกษามีความยืดหยุ่นในการทำงานเพื่อให้เกิดประโยชน์และบรรลุเป้าหมายร่วมกัน					
4. นักศึกษามีความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกันและเห็นคุณค่าของผู้ร่วมงานในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของทีมงาน					
5. นักศึกษามีการให้กำลังใจสมาชิกในกลุ่มเพื่อให้เกิดความกระตือรือร้นในการทำงาน					
6. นักศึกษามีภาวะผู้นำสามารถประสานให้สมาชิกทำงานเป็นทีมได้					
2.5 ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ					
1. นักศึกษาสามารถนำข้อมูลจากสารสนเทศมาใช้ในการประกอบการตัดสินใจได้อย่างมีวิจารณญาณ					
2. นักศึกษาสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการใช้สารสนเทศอย่างสร้างสรรค์และตรงกับประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น					
3. นักศึกษาสามารถพิจารณาวิธีการจัดการข้อมูลที่มีอยู่โดยการใช้สารสนเทศ					
4. นักศึกษามีความรู้พื้นฐานที่จะประยุกต์ใช้สารสนเทศในการทำงานของตน					
5. นักศึกษาสามารถผลิตสื่อเพื่อให้ตรงกับเป้าหมายที่กำหนด					
6. นักศึกษาสามารถใช้สื่อเพื่อตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล					
7. นักศึกษาสามารถผลิตสื่อได้อย่างสร้างสรรค์ และมีประสิทธิภาพ					
2.6 ด้านทักษะคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร					
1. นักศึกษาสามารถใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร					
2. นักศึกษาสามารถใช้เทคโนโลยี ในการสร้างเครือข่ายได้อย่างเหมาะสม					
3. นักศึกษาสามารถเข้าถึงสื่อทางสังคม (Social Media) ได้อย่างเหมาะสม					
4. นักศึกษาสามารถประยุกต์ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการทำงานได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม					

ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	ระดับความสามารถของนักศึกษา				
	ดีมาก (5)	ดี (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
5. นักศึกษาสามารถถ่ายทอดและแนะนำความรู้ที่เกิดจากการพัฒนาทักษะด้านคอมพิวเตอร์ของตนให้แก่เพื่อนได้					
2.7 ด้านทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้					
1. นักศึกษาสามารถปรับตัวตามบทบาทและหน้าที่ และความรับผิดชอบ					
2. นักศึกษาสามารถปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเพื่อเรียนรู้ที่ดีขึ้น					
3. นักศึกษาสามารถเป็นผู้นำที่สร้างสรรค์ให้เกิดผลเชิงบวกกับการทำงาน					
4. นักศึกษาสามารถใช้เวลาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการเรียนรู้					
5. นักศึกษาสามารถสร้างงานอย่างมีอิสระ					
6. นักศึกษามีความมุ่งมั่นสู่ความเชี่ยวชาญในอาชีพทั้งทางด้านทักษะ ความรู้					
7. นักศึกษามีความเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพเพื่อมุ่งมั่นสู่ความเป็นมืออาชีพในวิชาชีพ					
2.8 ด้านทักษะการเปลี่ยนแปลง					
1. นักศึกษาสามารถเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง					
2. นักศึกษาสามารถเปลี่ยนแปลงสิ่งต่างๆ ให้แตกต่างจากเดิม เช่น การผลิตนวัตกรรมทางด้านดนตรี นาฏศิลป์ และทัศนศิลป์ เป็นต้น					
3. นักศึกษาสามารถยอมรับการเปลี่ยนแปลงกับสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้					
4. นักศึกษาสามารถเปลี่ยนแปลงตนเองให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้					
5. นักศึกษาสามารถปรับตัวได้ เมื่อเผชิญสถานการณ์เปลี่ยนแปลง					
3. 2Ls ประกอบด้วย					
3.1 ด้านทักษะการเรียนรู้					
1. นักศึกษามีการเรียนรู้สิ่งใหม่					
2. นักศึกษามีความเชื่อกับสิ่งใหม่ โดยไม่ยึดติดกับสิ่งเดิม					
3. นักศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้เรียนรู้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน					

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล นายปรเมศวร์ พืชมักหวาน

Mr. Paramate Puchpakwan

เพศ ชาย

สถานะทางการสมรส โสด

วัน เดือน ปีเกิด 1 มิถุนายน 2526

อายุ 32 ปี

ตำแหน่งปัจจุบัน นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

ที่อยู่และสถานที่ติดต่อ

สถานที่ทำงาน สำนักงานอธิการบดี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม โทรศัพท์ 02-224-1391 โทรสาร 02-224-1391

E-mail Address paramate_rze@hotmail.com

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรีบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีที่สำเร็จ 2549

ปริญญาโทบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการเงินการธนาคาร มหาวิทยาลัยศรีปทุม ปีที่สำเร็จ 2553

สาขาวิชาที่เชี่ยวชาญ(ตอบได้มากกว่า 1 สาขา)

การจัดการกลยุทธ์, ระเบียบวิธีวิจัย, การจัดการการเงิน

ประสบการณ์การทำวิจัย

- การวิเคราะห์ประสิทธิภาพทางการเงินกรณีศึกษาบริษัท บีแอนด์ทีอินเตอร์กรุ๊ป

จำกัด

- ภาวการณ์ดำเนินงานของบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

- คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์